

Anuala de Arhitectură București, ediția a XIII-a, 2015

CONSTRUIM COMUNITATEA

- + De jur-împrejurul zidirii
- + Note pe marginea operei lui George Matei Cantacuzino
- + Oamenii arhitectului
- + O identitate comună: orașul
- + (I)materialitatea locuirii: despre curțile interioare din cartierul Sfântul Constantin
- + Ședințe CTUAT

Colegiul Director:

arh. Șerban Sturdza

președinte

arh. Bogdan Traian Bogoescu

vicepreședinte cu probleme legislative

arh. Raluca Munteanu

vicepreședinte cu probleme profesionale

arh. Ana-Maria Goilav

vicepreședinte comunicare și imagine

arh. Emil Ivănescu

vicepreședinte cu probleme organizatorice

Board editorial:

Senior Editor:

Șerban Sturdza

Director:

Ana-Maria Goilav

Redactor-șef:

Constantin Hostiuc

Publicație a Ordinului Arhitecților din România, Filiala București. Se distribuie gratuit Membrilor Filialei București. Adresă: Str. Academiei nr. 18-20, Sector 1, București, tel. 303.92.26, www.oar-bucuresti.ro

Materialele scrise și fotografiile pot fi trimise pe adresa oarbuc@rdsmail.ro, cu mențiunea „pentru buletinul OAR”.

Întreaga reponsabilitate pentru conținutul materialelor revine semnatărilor articolelor.

Design&DTP: Red Cube System

#52 CUPRINS

editorial

De jur-împrejurul zidirii 03

eveniment

Note pe marginea operei lui George Matei Cantacuzino (1899-1960) 04

agenda OAR

Timbrul de arhitectură 06

Codul Fiscal 07

Grupul de lucru OAR RURAL 2014-2018 08

comunitate

Oamenii arhitectului 11

Oraș pentru Oamenii! 12

(I)materialitatea locuirii: despre curțile interioare din cartierul Sf. Constantin 14

anuala de arhitectură București 2015

Interes public și utilitate publică 16

O identitate comună: orașul 23

Casa Enescu, Mihăileni 26

„Școala din cartier” 27

Expoziția „Locuirea în Bucureștii Noi. Case, curți, oameni” 28

ședințe CTUAT

Ședința din 1 Aprilie 2015 30

Ședința din 18 Februarie 2015 33

Șerban Sturdza

DE JUR-ÎMPREJURUL ZIDIRII

De câte ori mă gândesc la legătura dintre om și arhitectură, la cât de importantă este arhitectura pentru el, am în vedere, cumva, și felul în care omul este important pentru arhitectură. Merg cu gândul până acolo unde văd între acești doi termeni o nedespărțire ca aceea a chipurilor unei monede, unde fiecare față este lipită de cealaltă. Cele două fețe ale monedei o legitimează și o confirmă.

În același timp, trebuie să fii conștient că există multiple tipuri de arhitecturi și de oameni – importanți și mai puțin importanți, interesanți sau chiar neinteresanți, buni și foarte buni. Dar cred că, în sine, este vorba despre alipire, despre apropiere, pentru că arhitectura nu are cum exista decât alături de om.

Dacă, pe de altă parte, aș vorbi despre arhitectură și m-aș referi la locuitorul ei ca la un consumator, cred că m-aș izbi de incapacitatea dialogului – pur și simplu nu cred că arhitectul și „trăitorul în acest obiect”, „consumatorul”, vorbesc aceeași limbă. Și atunci ar fi nevoie de instanța unei medieri, a unei linii de mijloc comune față de care cele două părți se pot face înțelese. Iar dacă m-aș gândi doar la român în special, aș spune că omul actual, locuitorul român de azi și-a uitat necesitățile sale bazice – a fi responsabil față de propria casă, față de propriul mediu construit pe care îl locuiește și față de felul în care îl locuiește. A devenit nepăsător față de vecin, față de comunitate, de oraș. Ceea ce ne spune că, din păcate, cuvintele marelui înaintaș George Matei Cantacuzino, pe care îl comemorăm – cele care descriau atât de intim și de bogat nuanțat spațiul viețuirii zilnice, valabile și astăzi ca exprimare și recunoaștere a unui mod sănătos de a trăi, de a fi, de a te împlini prin casă – par a fi întrucâtva uitate, neglijate. Este nevoie de simplitate decentă și în nașterea locuirii, și în trăirea ei.

Dar mai cred că acele cuvinte pline ale Maestrului ar trebui să se aplice, într-un caz fericit, și vecinătății imediate, și cartierului, și comunității – plecând de la casă, dincolo de casă. Căci arhitectura neîmpărțită nu are valoare.

Moneda pe care o imaginăm mai sus e făcută să circule. Cel care e îndreptățit să bată această monedă, adică statul, va trebui să știe cum vrea să o folosească; altfel, „jocurile schimbului” își vor pierde sensul. Societatea noastră simte deja, confuz, progresiv până în profunzime această pierdere. Acest fapt ne îngrijorează și ne și displace, pentru că noi, atât ca cetățeni, cât și ca arhitecți, preferăm moneda forte. Adică aceea în care statul recunoaște importanța arhitecturii de bună calitate pentru locuitorii săi și importanța dreptului locuitorilor în luarea deciziilor pentru spațiul locuit.

Mirela Duculescu

NOTE PE MARGINEA OPEREI LUI GEORGE MATEI CANTACUZINO (1899-1960)

„Omul are nevoie să se înconjoare de lucruri care îi dau sentimentul stabilității și al continuității dincolo de trecătorul lui destin. (...) Arhitectura dă fizionomia civilizațiilor și exprimă valabil istoria. De aceea ea este o temă fecundă a cugetării.”

(G.M. Cantacuzino, „Arhitectura ca temă a gândirii”, Simetria II/1940, pp. 97-98)

Am să conturez foarte scurt în cele ce urmează câteva direcții semnificative pentru moștenirea lăsată de cel care iniția, în 1939, *Caietele de artă și critică*, cunoscute nouă sub numele de rezonanță clasică *Simetria*.¹ L-am numit astfel pe George Matei Cantacuzino (GMC) – arhitect, pictor, scriitor – un veritabil și demn intelectual de la a cărui dispariție s-a împlinit recent jumătate de secol.

Mărturisesc că mă duce gândul la arta tradițională brâncovenească, în ale cărei taine GMC s-a inițiat prin restaurarea Palatului de la Mogoșoia, comandată de prințesa Martha Bibescu. Dar și la Bellona, hotel marin de un funcționalism exemplar, sau Aviana, vila palladiană de la Eforie Nord. La reședința construită la Băneasa pentru Nae Ionescu, după asemănarea caselor tradiționale boierești...

Cel mai bine îl pot caracteriza pe GMC câteva mărturisiri de credință, pasaje dintr-o scrisoare adresată lui Marcel Iancu, principalul promotor al funcționalismului în România, în care sunt expuse principiile aplicate permanent în creația sa arhitecturală, și, totodată, în care face un gest public de întâmpinare a noii tendințe în arhitectura autohtonă, o recunoaștere a meritului lui Marcel Iancu – personalitate echivalentă cu mișcarea românească de avangardă: „Adresându-ți această scrisoare, am impresia că vorbesc cu mine însumi, că discut și că încerc să controlez o părere proprie, să analizez o tendință de a mea, să caut explicația unei simpatii. [...] ai fost întâiul care a întors în această țară spatele unei mentalități obosite și sterile. În orașul nostru haotic, de un haos balcanic și mediocru, de o <<ticăloșie mică>>,”

Hotelul Rex (Internațional), în colaborare cu arh. Vasile Arion, Mamaia (1936-1940), carte poștală, colecția arh. Simina Dron

G.M. Cantacuzino, șantier lași, 1958 (?),
colecția arh. Șerban Cantacuzino

G.M. Cantacuzino,
colecția arh. Șerban Cantacuzino

cum zice Tudor Arghezi, casele dumitale sănătoase apar ca premisele sănătoase ale unui viitor sănătos (...).²

Dacă l-am defini ca un arhitect (neo)clasic sau (neo)palladian în sensul strict stilistic, ar fi nedrept. Opera lui GMC este caracterizată mai degrabă de versatilitate stilistică, trăsătură specifică arhitecților români din epocă. Aristocratul Cantacuzino este adeptul clasicismului ca stare de spirit – calm, frumusețe, armonie, ritm, constanță –, capabil să creeze într-un mod detașat, obiectiv, folosind o metodă sau alta de gândire în pas cu tendința arhitecturii europene, fie ea și funcționalistă, dar într-un dozaj echilibrat. Arhitectul Cantacuzino este adeptul experimentului intelectual sub semnul echilibrului clasic, mânuind cu plăcere

ludică, elegantă și abilitate creionul pentru a da naștere desenelor, cuvintelor și volumelor sau cel puțin așa (îmi) pare acum, după mai bine de jumătate de secol.

Îndemn cititorul să se aplece asupra proiectelor semnate de arhitectul Cantacuzino prin scrierile eseistului Cantacuzino. Am ajuns să pricep gândirea lui în arhitectură după ce am parcurs împreună fascinantele drumuri ale Orientului, efervescența și pragmatismul Americii și analizele lucide despre filosofia lui Lucian Blaga, spațiul românesc și arhitectura născută aici. Am vibrat la memoriile de o introspecție rece, de laborator psihanalitic, scrise după perioada de cruntă detenție politică (1948-1953).³ Percep astăzi cuvintele și arhitectura sa ca un proiect de viață unitar, dus până la sfârșit cu exemplară modestie.

1 Mirela Duculescu este istoric de artă, master și doctor în istoria și teoria designului, lector universitar. Activitate de cercetare în istoria arhitecturii și designului, autor de cărți și articole de specialitate, jurizare de concursuri pentru design, interesată de meșteșuguri și regenerare urbană. De-a lungul timpului, s-a aplicat ca inițiator, autor de concept și organizator al evenimentului *Street Delivery*, București, asupra impactului intervențiilor privind arhitectura și designul în spațiul public urban.

¹ Revista, fondată de G. M. Cantacuzino și Octav Doicescu, a apărut în 8 numere între 1939 și 1947.

² *Contemporanul*, an X, nr. 96-98/1931, pp. 9-10, scrisoare adresată de G.M. Cantacuzino lui Marcel Iancu.

³ Este vorba despre memoriile încapsulate în scrisorile către Simon Bayer. Simon era un foarte bun prieten căruia G.M. Cantacuzino i-a adresat după perioada petrecută în închisorile comuniste un număr de 13 scrisori, așa cum mărturisește Zamfira Mihail: „Știu că un exemplar al fiecărei scrisori a fost trimis și destinatarului, distinsul intelectual Simon Bayer, prieten apropiat din tinerețe atât al lui G.M. Cantacuzino, cât și al lui Tudor Vianu și Ion Barbu.”; prefață la *Introducere la opera lui Vitruviu. Scrisori către Simon* (București, Editura Meridiane, 1993), p.16. Vezi și *Scrisori către Simon* (Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1993); *Scrisorile către Simon/The Letters to Simon*, traducere în limba engleză de Marie-Lyse Cantacuzino-Ruhemann, editor Mirela Duculescu (Simetria, 2010).

TIMBRUL DE ARHITECTURĂ

În luna Februarie a anului curent, Comisia pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă a Camerei Deputaților a dezbătut Proiectul de lege nr. 583/2014 privind instituirea timbrului cultural. Dintre domeniile de creație vizate de legea în discuție, arhitectura este singura cu un statut aparte, prin controlul dreptului de semnătură, fapt de care legea ar trebui să țină cont.

Prin legislația în vigoare, Legea nr. 35/1994, Ordinul Arhitecților din România și Uniunea Arhitecților din România sunt beneficiare ale timbrului de arhitectură. Acesta se aplică proiectelor de arhitectură întocmite de arhitecți cu drept de semnătură, deci membri OAR (8100 în prezent) și reprezintă 0,5% din valoarea investiției. Taxa se colectează odată cu taxa de autorizare. OAR este organizația profesională de creatori, beneficiari ai dreptului de autor conform legii, singura care generează timbrul de arhitectură, prin reglementarea dreptului de semnătură. Prin Politica pentru Arhitectură elaborată și asumată, OAR a utilizat timbrul de arhitectură exclusiv în proiecte de utilitate publică, de educare, conștientizare, valorificare a patrimoniului, implicare civică, dezvoltare sustenabilă etc.

Modificarea legislativă ar fi condus la excluderea OAR de la fondurile rezultate din timbrul arhitecturii, pentru accesul la acestea fiind introdusă condiția obligatorie de deținere a statutului de „utilitate publică”. OAR, înființat prin Legea nr. 184/2001, deține statutul de organizație de „interes public”.

Statutul de „utilitate publică” poate fi obținut doar de organizațiile constituite în baza OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații. Deși juridic cele două noțiuni sunt diferite, fiind reglementate de acte normative distincte, „interesul” și „utilitatea” publică fac referire în fond la lucruri similare: interesul public vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competențelor autorităților publice (Art. 2, lit. I, Legea nr. 544/2004); prin utilitate publică, în sensul OG nr. 26/2000, se înțelege orice activitate care vizează atingerea unor scopuri benefice în domenii de interes public general și/sau al unei colectivități.

Prin noile prevederi ale legii, OAR ar fi fost pusă în imposibilitatea de a-și îndeplini parte din misiunea publică, prin promovarea arhitecturii de calitate sau formarea continuă a arhitecților, pierderea timbrului reprezentând, de fapt, o pierdere directă a societății.

În acest sens, OAR a solicitat Parlamentarilor introducerea unui amendament major, astfel încât organizațiile beneficiare ale timbrului cultural să poată avea atât statut de „utilitate publică”, cât și de „interes public”.

Ca urmare a numeroaselor acțiuni publice de contestare a legii de instituire a timbrului cultural, proiectul de lege a fost abandonat.

CODUL FISCAL

Punctul de vedere al OAR referitor la proiectul de lege privind Codul Fiscal

Ordinul Arhitecților din România a prezentat public punctul său de vedere oficial la adresa proiectului de Cod Fiscal 2015, aflat în prezent în dezbateră Camerei Deputaților, sub nr. PL-x nr. 371/2015. Amendamentele Ordinului vizează în primul rând propunerile privind funcționarea PFA, pe de o parte, și regimul fiscal al clădirilor de patrimoniu, pe de altă parte. Punctul de vedere a fost transmis Ministerului de Finanțe, Guvernului României și forurilor de resort din Camera Deputaților în data de 11 mai 2015.

Prevederile proiectului Codului Fiscal PL-x nr.371/2015 cresc fiscalizarea BIA (Birourilor Individuale de Arhitectură), fără a ține cont de faptul că profesia de arhitect se desfășoară în România în proporție de 80% sub forma BIA, formă adaptată cel mai bine lucrărilor de proiectare de anvergură relativ mică. OAR solicită reanalizarea acestei propuneri de modificare a Codului Fiscal.

OAR consideră necesară păstrarea deductibilității CAS și CASS pentru PFA-uri. De asemenea, susține calcularea cotei impozitului pe clădire în cazul BIA și în general a PFA-urilor profesiiilor liberale în regim rezidențial.

OAR și-a exprimat dezacordul cu prevederea din proiectul Codului Fiscal prin care scutirile de impozit pentru clădirile monument istoric, în prezent obligatorii, devin opționale, la latitudinea administrației locale.

Au fost formulate următoarele amendamente privind protecția și punerea în valoare a monumentelor istorice, fundamentate pe angajamentele României luate prin ratificarea Convenției pentru Protecția Patrimoniului Arhitectural al Europei, pe Strategia Sectorială în Domeniul Culturii și Patrimoniului Național pentru perioada 2014-2020 și pe prevederile legislației în domeniu:

- scutirea de taxă pe valoare adăugată a lucrărilor de intervenție urgentă ce vizează punerea în siguranță a monumentelor istorice;

- nu se datorează impozit/taxă pe clădiri pentru monumente istorice, de arhitectură sau arheologice, muzee sau case memoriale;
- consiliile locale pot hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxei pe clădiri datorate pentru clădirile care dețin certificat de performanță energetică clasa A, precum și un certificat care atestă sustenabilitatea la nivelul clădirii într-unul din sistemele BREEAM, DGNB, LEED, GREEN STAR sau CASBEE;
- nu se datorează impozit/taxă pe teren pentru suprafețele terenurilor afectate de cercetări arheologice, pe întreaga durată a efectuării cercetărilor;
- consiliile locale pot hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxei pe teren datorate pentru suprafețele neconstruite ale terenurilor cu regim de monument istoric, pentru terenurile situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate, pentru terenurile din extravilan situate în situri arheologice;
- sunt scutite de taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor lucrărilor de intervenție la construcțiile existente cu destinația de locuință privind măsuri pentru reducerea riscului seismic, lucrările de intervenție privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor;
- se operează reduceri de taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor aferente lucrărilor de întreținere, reparare, conservare, consolidare, restaurare și punere în valoare (1) a monumentelor istorice și (2) necesare

- pentru protejarea cadrului monumentelor istorice și a caracterului zonelor construite protejate, într-un cuantum de (minimum) 50%, aferente lucrărilor de reducere a riscului seismic în cazul construcțiilor existente și lucrărilor de regenerare urbană;
- nu se adoptă majorarea de la 01.01.2017 a impozitului pe clădiri și teren cu până la 500% pentru clădirile și terenurile neîngrijite din intravilan, în condiții stabilite prin hotărâre a consiliului local;
- nu se adoptă majorarea de la 01.01.2018 a impozitului pe teren cu până la 500% pentru terenurile situate în intravilan cu un POT mic 20% inclusiv, în condiții stabilite prin hotărâre a Consiliului Local.

**editare material
Ana-Maria Goilav**

GRUPUL DE LUCRU OAR RURAL 2014-2018

În 15 decembrie 2014 se înființează, prin Hotărârea Consiliului Național al OAR nr. 2318 din 15.12.2014, grupul de lucru RURAL. Consiliul de coordonare este format din 10 membri titulari - Horațiu Răcășan, Eugen Vaida, Ana-Maria Goilav, Raluca Munteanu, Elena Saricu-Todică, Silvia Demeter-Lowe, Katalin Moscu, Flaminio Talos, Laura Zaharia, Dan Idiceanu - și un secretar, Marina Gingirof.

Grupul de lucru RURAL este structurat pe trei domenii majore:

- protejarea și promovarea specificului local;
- resuscitarea tehnicilor ancestrale și a materialelor de construcție naturale, în spiritul protejării mediului și al dezvoltării durabile;
- elaborarea documentațiilor și a procedurilor necesare, în baza cărora se avizează proiectele elaborate în cadrul Planului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020.

Grupul RURAL lucrează la elaborarea unei strategii pe termen lung și a unor măsuri pentru creșterea calității serviciilor de arhitectură în mediul rural, insistând pe rolul de model al proiectelor cu finanțare europeană din cadrul PNDR. Inițiativele concrete ale grupului sunt pregătirea ghidurilor de bună practică în mediul rural pentru zonele cu specific local valoros, a unei baze de date cu meșteri și surse de materiale de construcție naturale, a unui catalog cu studii tipologice pentru programe noi de arhitectură rurală

de tipul fermelor, sălilor de sport, silozurilor, cu respectarea identității stilistice a zonei. De asemenea, sunt încurajate atelierele, școlile de vară și toate intervențiile directe care explorează resursele locale în cheie contemporană.

din activitatea grupului RURAL:

27 Ianuarie 2015: întâlnire a arhitecților FTB OAR care și-au manifestat dorința de a se implica în activitatea grupului. Au participat Ana-Maria Goilav, Elena Saricu-Todică, Mihaela Hărmănescu, Doina Șoldu, Mihaela Arsene, Corina Stoianovici, Diana Lordache, Ciprian Manda, Pierre Bortnowski, Sânziana Macaveiu. S-au discutat aspecte ale strategiei pe termen imediat și lung, iar arhitecții participanți au optat pentru subgrupuri de lucru.

6 Februarie 2015: Horațiu Răcășan și Eugen Vaida s-au întâlnit cu reprezentanți din MADR și Guvernul României în scopul promovării OAR RURAL între decidenții politiciilor de dezvoltare rurală durabilă. S-a agreeat încheierea unui protocol de colaborare MADR-OAR.

7-8 Martie 2015: participare a OAR RURAL la Anuala de Arhitectură a Filialei Dunărea de Jos.

13 Martie 2015: participare a OAR RURAL în juriul concursului „Satul cultural al României 2015”. Evenimentul a fost organizat de Muzeul Satului Dimitrie Gusti și de Asociația „Cele mai frumoase sate”.

20-21 Martie 2015: seminar organizat de OAR RURAL în

parteneriat cu RNRD (Rețeaua Națională de dezvoltare Rurală), cu titlul „Arhitectura responsabilă”, Sighișoara-Viscri.

2 Aprilie 2015: OAR RURAL a participat la întâlnirea consultativă organizată de Banca Mondială, cu titlul „Coordonarea, armonizarea și prioritizarea investițiilor pentru România”. Am constatat că în strategia UE de finanțare a mediului rural patrimoniul construit ocupă un rol marginal.

Aprilie-Iunie 2015: tratative pentru semnarea protocolului de colaborare MADR-OAR.

Iunie 2015: OAR RURAL a devenit membru invitat al RNRD. În prezent, grupul OAR RURAL pregătește o intervenție pilot de monitorizare-avizare a proiectelor PNDR pentru zona Transilvania Sud, care totodată să formeze echipe de arhitecți pentru același tip de acțiune în restul zonelor țării (Eugen Vaida), o strategie de dezvoltare rurală pentru Muntenia-Oltenia (Ana-Maria Goilav) și demarează un proiect de cercetare la nivel național care să producă instrumentele de lucru necesare implementării de noi programe de arhitectură în zonele rurale (Horațiu Răcășan). Vă invităm să vă alăturați inițiativelor noastre cu sugestii, competențe proprii și acțiuni concrete. Pentru interacțiune on-line, ne găsiți pe grupul de facebook RURAL.

#SAINTGOBAIN350

THE EXHIBITION

www.saint-gobain350years.com

FROM 1665 TO 2015

Soluții creative pentru proiecte urbane inedite

Noile game Semmelrock Stein+Design, lansate în 2015, dau mai multă libertate imaginației și sunt recomandate pentru amenajarea unor spații exterioare unice prin atmosferă și design, fie că e vorba de grădini, terase sau alei.

Pentru complementaritate, se recomandă combinația dintre jocul de culori vii al dalelor **ASTI® COLORI** - disponibile în trei nuanțe: grafit nuanțat, rubiniu bazaltic și maro fumuriu - și designul treptelor din aceeași gamă.

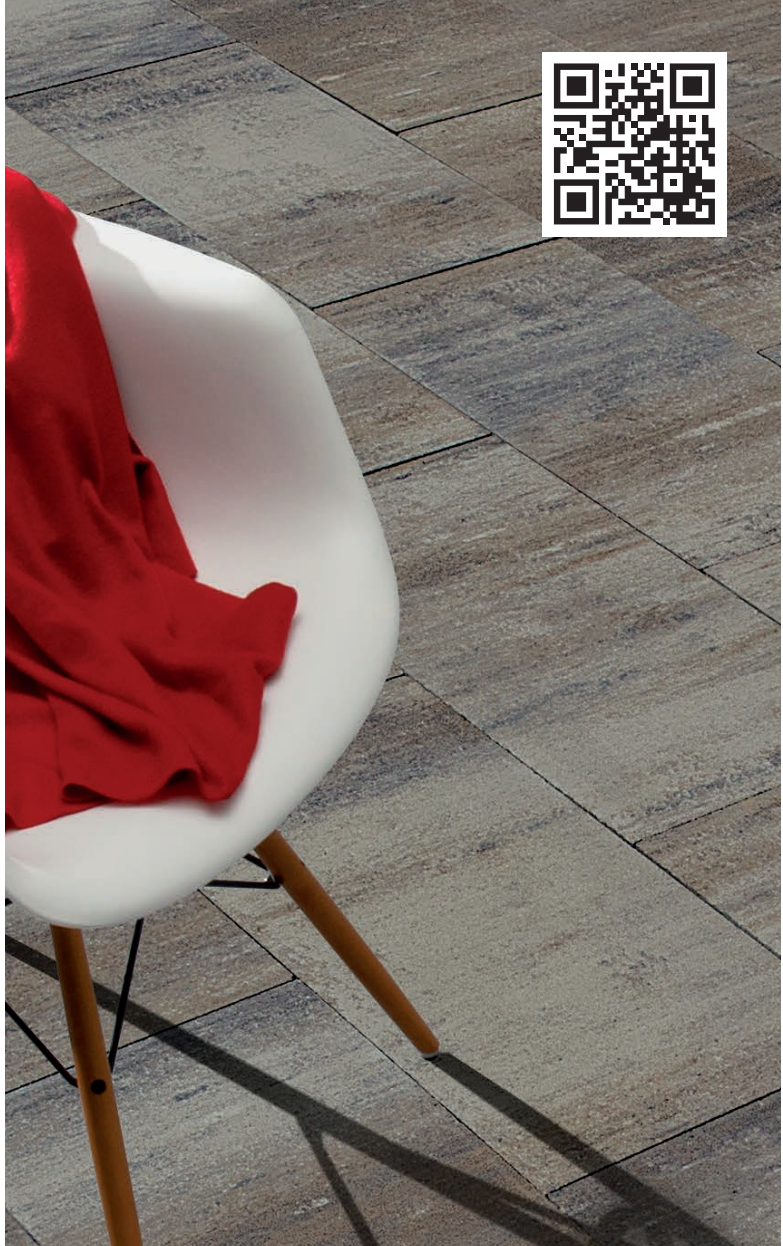
ASTI Colori, dale și trepte rubiniu bazaltic

Stilul nordic este sursa de inspirație pentru gama **NORDIC MARITIME**. Design-ul suprafeței și marginile neregulate ale dalelor și delimitărilor din această gamă sunt realist redat prin structura erodată și texturile naturale de lemn măcinat de apă. Cele trei forme distincte de dale pot crea suprafețe unice prin design.

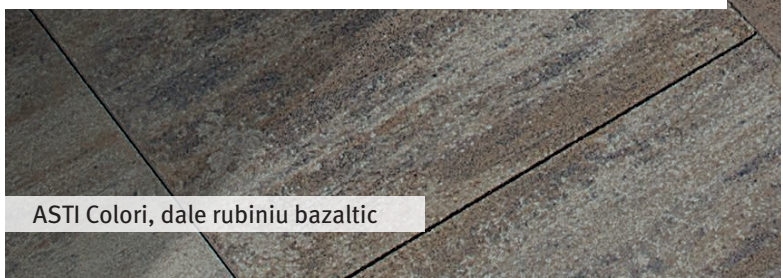
Nordic Maritime, dale gri maritim

Semmelrock
stein+design®

La Linia Grande, dale granit deschis și negru

De o frumusețe atemporală, dalele **LA LINIA GRANDE®** sunt ideale pentru cei care au *carpe diem* drept motto. Plăcile moderne, de mari dimensiuni, ies cel mai bine în evidență în amenajările pentru suprafețe extinse, în combinație cu pavajul sau dalele de dimensiuni mai mici din gama **LA LINIA®**.

ASTI Colori, dale rubiniu bazaltic

Mircea Toma

OAMENII ARHITECTULUI

Definită din perspectiva utilizatorului, arhitectura ar trebui să contribuie la ridicarea calității vieții: ne simțim mai bine într-un spațiu croit după nevoile noastre și care să ne înfrumusețeze viața. O definiție încă și mai largă ar putea să adauge preocupării pentru calitatea vieții și interesul pentru asigurarea vieții însăși. Distincția dintre “a trăi bine” și “a trăi” propune operarea unor prioritizări în interiorul misiunii arhitectului.

O comunitate din București a dezvoltat o formă de locuire pe trotuarul din dreptul locuințelor din imobilul de la adresa Vulturilor 50 - spații din care aproximativ 100 de oameni au fost evacuați în Septembrie 2014. Adăposturile s-au dezvoltat fără asistență din partea vreunui arhitect; vorbim despre structuri improvizate din materiale reciclate, care au înlocuit, pe măsură ce s-a apropiat iarna, corturile donate de organizații de drepturile omului. Coliba de mileniu III este un stil arhitectonic occultat de specialiști, posibil din cauza unei anume așezări a valorilor profesionale. Piața de colibe nu ar fi neglijabilă din punctul de vedere al numărului de utilizatori, dar este, cu siguranță, o piață minoră sub aspectul bugetelor alocate. Bojdecile rămân, însă, o realitate a orașului, care asigură o notă de dramatism peisajului urban. Oricât am încerca să închidem ochii, să ne străduim să ignorăm tumora socio-arhitecturală, ea vorbește – dincolo de deznădejdea oamenilor care locuiesc în colibe – despre responsabilitatea profesioniștilor implicați. Sigur, arhitectul se disculpă, el nu ia decizii care să conducă la asemenea

consecințe dezastruoase. Să fie, oare, acesta, un argument valid? Cu siguranță, arhitectul care are ca unic partener profesional “planșeta” – ori echivalentul ei digital – nu are nici un motiv să se simtă responsabil, deci poate să închidă ochii liniștit când trece pe Strada Vulturilor 50. Orașul nu este treaba lui. Orașul acesta - care nu este treaba arhitectului - azvârle în stradă câteva sute de oameni pe an. Organizația Samusocial apreciază că, în București, există peste 5000 de oameni ai străzii. Cei care li se adaugă lună de lună sunt persoane care au trăit timp de mai multe generații cu chirie în locuințe care au fost retrocedate proprietarilor și cărora administrațiile locale le întorc spatele când li se cer locuințe sociale. Dar de ce ar trebui să se emoționeze un arhitect când trece pe lângă un grup de copii care își fac lecțiile așezați confortabil pe bordura unui trotuar? Poate că este tocmai arhitectul care a proiectat o excelentă soluție pentru a proteja unghiul retras al unei clădiri de oameni ai străzii – din aceia care infestază ungherul cu sacii lor de dormit jechoși: elegante țepușe de oțel în asfalt.

Sistemul de valori profesionale poate fi evaluat mai ușor dacă îl organizăm în jurul a două paradigme contrare: orașul gândit ca sistem de spații private și, respectiv, ca spațiu al comunității locuitorilor. Primul mod de gândire generează excluziune – proprietăți care se feresc de oameni. Oameni pe care orașul nu-i mai acceptă și care sunt scoși din sistem, dar rămân în oraș și își caută forme

de locuire pe care arhitectul consideră că nu le mai controlează. Dacă, însă, arhitectul și-ar asuma, la nivelul misiunii profesionale, preocuparea pentru locuire inclusivă, s-ar putea să descopere că dispune de câteva pârghii de intervenție. Iar cea mai puternică presupune re-evaluarea forței comunității arhitecților. O comunitate profesională puternică și solidară ar putea modifica politicile dezvoltării urbane. Comunitatea profesională a arhitecților ar putea să primească răspunsuri mai serioase la întrebări simple. Propun una pe loc: are Primăria Capitalei o strategie pentru persoanele care își pierd locuințele? Întrebarea, formulată de un activist de drepturile omului, a primit din partea edilului-șef al Bucureștiului un “nu” ferm și mândru.

Poate că are dreptate, Primarul – dimpreună cu Arhitectul-șef al Primăriei și cu arhitecții care îi asigură înțeleapta consiliere - să judece așa, atâta timp cât funcționează în cheia protejării entităților private. Arhitectul contribuie la ridicarea calității vieții atunci când își asumă acest principiu? Cu siguranță că da. Diferența între paradigme apare limpede atunci când adăugăm o întrebare ajutătoare: „Calitatea vieții cui?”. Or, numai în cazul paradigmei incluzive se asigură viața tuturor locuitorilor urbei. Asta ar fi întrebarea pe care ar trebui să și-o pună arhitectul: intră sau nu dreptul la viață în rostul său profesional?

● Mircea Toma este psiholog, doctor în psihologie, jurnalist și muncitor pentru drepturile omului la ActiveWatch.

ORAȘ PENTRU OAMENI!

Sâmbătă, 25 Aprilie 2015, s-a desfășurat al șaselea marș al bicicliștilor

Marșul bicicliștilor „Oraș pentru Oameni”, inițiat în scopul promovării transportului alternativ și nepoluant, a fost organizat de Comunitatea Bicicliștilor din București (CBB) și Organizația pentru Promovarea Transportului Alternativ în România (OPTAR) în parteneriat cu Filiala București a Ordinului Arhitecților din România. Adunarea a debutat la ora 14,30 (locul de întâlnire: Parcul Herăstrău, intrarea Charles de Gaulle). Motivele sunt aceleași, încă de la primul protest: neaplicarea măsurilor de siguranță rutieră, încurajarea transportului motorizat în timp ce

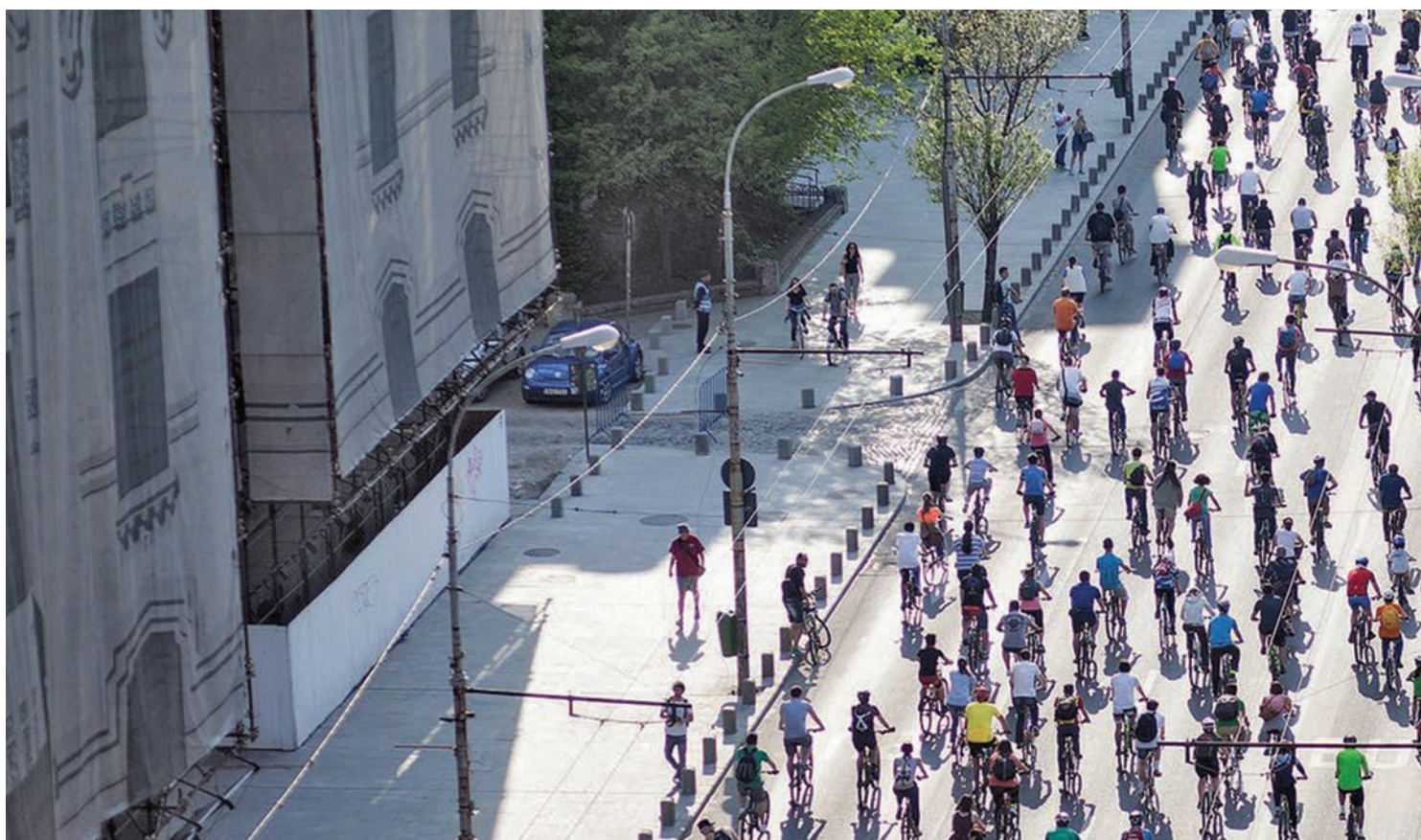
orașul este cea mai poluată capitală europeană, lipsa unei viziuni a administrației orașului pentru creșterea calității vieții, menținerea în funcții a persoanelor vinovate de pagubele de milioane de euro provocate de recepția ilegală a pistelor pentru biciclete, neaplicarea măsurilor de eficientizare a transportului public prin asigurarea de benzi dedicate.

Traficul rutier este principalul generator de poluare în București.

Un document oficial al Primăriei a demonstrat faptul că pe 21 septembrie 2013, ziua în care a

avut loc al treilea marș „Oraș pentru Oameni”, concentrația medie a dioxidului de azot în zona Piața Victoriei a început să crească odată cu redeschiderea traficului motorizat, după trecerea coloanei de bicicliști. Este o dovadă a faptului, că în ultimii 3 ani, marșurile bicicliștilor au asigurat scăderea poluării două zile pe an.

Traseul marșului: 15,30 – Bdul Mareșal Constantin Prezan – Șos. Pavel Dimitrievici Kiseleff – Pța Victoriei – Șos. Nicolae Titulescu – Pasajul Basarab – Șos. Grozăvești – Întoarcere la Intrarea Grozăvești – Șos. Grozăvești – Pasajul

Basarab (regrupare 20 de minute) – Șos. Nicolae Titulescu – Piața Victoriei – Calea Victoriei – Piața Revoluției (regrupare 20 de minute) – Calea Victoriei – Bdul Regina Elisabeta – Bdul Schitu Măgureanu – Pod Izvor – Splaiul Independenței până la Str. Halebilor – Str. Bibescu Vodă – Pod Șerban Vodă – Bdul Dimitrie Cantemir – Parcul Tineretului (18,30).

editare material
Constantin Hostiuc

Anunț privind selecția firmei de construcție pentru execuția lucrărilor de amenajare și consolidare a Sediului Filialei Teritoriale București a O.A.R.

Filiala Teritorială București a O.A.R. organizează procedura de selecție de oferte în vederea desemnării antreprenorului general pentru executarea lucrărilor de amenajare și consolidare a imobilului S+P+1+M situat în Str. Sf. Constantin nr. 32, Sector 1, București.

Proiectul în faza PT (inclusiv antemăsurătorile) – pentru arhitectură, structură și instalații generale - este pus la dispoziția celor interesați pe CD și poate fi ridicat de la sediul Filialei București a O.A.R. din Str. Academiei nr.18-20, Sector 1, București (la parterul Universității de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" București) începând cu ziua de Marți 02 Iunie 2015 între orele 9,00-15,00.

Imobilul poate fi vizitat cu o programare prealabilă, persoană de contact domnul contabil șef, ec. Adrian Mărășescu, tel.0727 730 039 sau secretariat 021 303 92 26.

Ofertele vor cuprinde următoarele documente:

Portofoliu de lucrări care să ateste profesionalismul și experiența în lucrări similare (restaurări, reamenajări, consolidări), inclusiv dovada personalului de specialitate în lucrările de acest tip.

- Scrisoare de bonitate bancară.
- Certificat de atestare fiscală.
- Declarație pe propria răspundere că firma nu se află în executare silită sau nu s-a solicitat deschiderea niciunei proceduri de insolvență.
- Grafic de desfășurare a lucrărilor (termene apreciate în funcție de solicitarea beneficiarului de a utiliza prin rotație anumite spații – circa 10% pentru organizarea unor întâlniri profesionale).
- Oferta financiară, cu grafic de eșalonare a plăților, defalcat pe categorii generale de lucrări, specialități (arhitectură, structură, instalații generale).

Oferta se va elabora în regim de antrepriză generală și se va depune la Sediul Filialei Teritoriale București a O.A.R. din str. Academiei nr. 18-20, Sector 1, București, până în ziua de Luni, 15 Iunie 2015 inclusiv, orele 15,00.

27 Mai 2015

Comisia Tehnică de urmărire a lucrărilor de amenajare și consolidare a imobilului din Str. Sf. Constantin nr. 32

Iris Șerban

(I)MATERIALITATEA LOCUIRII: DESPRE CURȚILE INTERIOARE DIN CARTIERUL SF. CONSTANTIN

Cartierul Sfântul Constantin este un spațiu al intersecției, un spațiu al trecerii, dar care păstrează un soi de intimitate socială pe care o percepi încă de la prima explorare. Situat la intersecția unor artere intens circulate, acesta reprezintă în același timp o zonă de tranzit și o zonă de locuire. În timpul zilei, pe stradă întâlnești mai degrabă mașini, bucureșteni grăbiți care par să știe exact unde vor să ajungă, angajați ai societăților comerciale implantate în cartier, copii în drum spre școală ori turiști curioși să descopere „specificul locului”. Însă, trecători sau rezidenți, cu toții contribuim la viața cotidiană a cartierului, cu toții îl locuim, sub o formă sau alta. Acest articol este o invitație deopotrivă către specialiștii care se ocupă de spațiul construit – să privească dincolo de calitățile estetice sau tehnice ale clădirilor – și către locuitori – să se oprească pentru câteva minute din obișnuința rutelor și a activităților cotidiene și să-și privească atent casa și cartierul.

Mi-am propus astfel să fac același lucru, să privesc clădirile. Am luat aparatul de fotografiat și am parcurs câteva străzi învecinate (Calea Plevnei, Sf. Constantin, Gheorghe Lazăr, Ionel Perlea), uitându-mă (prin) obiectiv la fiecare clădire, casă cu casă, gard cu gard.

Întrebarea pe care mi-am pus-o a fost cum comunică aceste clădiri cu exteriorul și ce spun ele despre deschiderea față de *celălalt*, despre comunicarea cu spațiul public? Materialitatea și imaterialitatea locuirii se trădează (și se generează) reciproc. Privind aceste case-ca-obiect, am observat cum gardurile devin mai înalte, sunt adesea betonate sau obturate cu plăci de policarbonat ori tablă, ferestrele de la stradă stau ascunse sub jaluzele verticale exterioare, iar detaliile arhitecturale se pierd sub anveloparea cu polistiren. Nimic nou, aceste practici sociale de individualizare sunt întâlnite în diverse cartiere bucureștene. Ca antropolog, nu îmi propun o analiză estetică a acestor clădiri, ci mă întreb ce ne spun practicile materiale ale locuirii despre imaterialitatea locuirii? Închiderea către spațiul public nu este specifică ultimilor ani, o descoperim la numeroase case vechi din cartier. Fie că este vorba de o poartă masivă integrată în construcție și care obturează orice curiozitate despre ce se întâmplă dincolo de fațade, fie că este vorba de un gard scund ce permite privirii să exploreze vegetația din grădină, aceste curți creează o intimitate a locuirii (vezi foto 1, 2). Unde se întâmpla ieri, unde se întâmplă astăzi viața socială a cartierului?

Am descoperit-o în fața buticurilor din cartier. În lipsa alternativelor, ele rămân printre puținele locuri de socializare, după cum îmi povestește și un tânăr ce locuiește cu chirie într-un bloc, pe Str. Ostașilor: „O să zici că am fiță, că doar am Cișmigiu! aproape, dar în cartier chiar ne lipsește un loc să ne-așezăm și să stăm de vorbă, un părculeț: două bănci și niște iarbă verde”. Există câteva astfel de amenajări (precum cea din fața Liceului Cervantes, lângă stația de troleibuz, ori cele câteva băncuțe înșiruite pe Str. Berzei, în locul clădirilor recent demolate); ele sunt însă situate în zone puternic circulate, adresându-se mai degrabă celor aflați în tranzit. Și, ajungând să cunosc mai bine cartierul, am descoperit-o în curțile interioare, ascunse de ochiul trecătorului. Fie că este vorba de curțile interioare ale caselor, fie de cele ale blocurilor construite în prima jumătate a secolului al XX-lea, acestea ascund o vecinătate activă, pe care o descoperi doar pătrunzând în lăuntru lor. Departe de ochiul trecătorului, locuințele și locuirile se întâlnesc în spatele caselor, unde clădiri situate pe străzi paralele comunică între ele, nu cu strada. În spatele caselor, parcelări și calcane inegale trădează evoluția cartierului sub influența diverselor politici de urbanizare care și-au lăsat amprenta asupra

orașului. Aici, balcoane interioare, ferestre și grădini își intersectează cotidianul, privind la rufele întinse la uscat sau la cafeaua de dimineață a celui de lângă. Aici vecinii se cunosc, se ceartă sau se ajută reciproc, în intimitatea unei vecinătăți doar a lor, unde limita clasică între spațiu public și spațiu privat devine fluidă. Cartierul se izolează către exterior și se deschide către interior. Această caracteristică este dublată de modul în care sunt așezate aici străzi, intrări, clădiri și curți: ele se joacă de-a v-ați ascunselea cu trecătorul, propunându-i rute aproape labirintice al căror joc îl poate înțelege doar explorându-l.

Clădirile noi, construite în postcomunism, par să nu mai întrețină acest spațiu intim al vecinătății. Valoarea pe piața imobiliară a terenurilor centrale este ridicată, numărul acestora este scăzut, iar populația Bucureștiului se mărește; astfel, fiecare metru pătrat construit este exploatat la potențialul său maxim, conducând la dispariția lentă a curților interioare. Caracterul noilor construcții contribuie la închiderea către celălalt străin – trecătorul, dar și către celălalt aproape – vecinul. Proiectele socio-culturale ce caută să încurajeze dezvoltarea comunitară și buna vecinătate apar ca o reacție întru refacerea țesutului social. În ce măsură sunt acestea necesare, suficiente sau eficiente? Nu vreau să propun răspunsuri, ci întrebări. Să privești locuințele este necesar, dar nu suficient pentru a înțelege locuirea și dinamica locului. Pentru a afla cum și dacă vecinătatea se poate (re)construi prin măsuri de intervenție comunitară este nevoie de comunicare constantă între locuitori, profesioniști și administrație.

1 Iris Șerban este masterandă în antropologie în cadrul Departamentului de Sociologie al SNSPA și este interesată de proiectele interdisciplinare de intervenție urbană. Ultima cercetare finalizată a fost realizată sub coordonarea Centrului de Interpretare pentru Arhitectură și Patrimoniul din orașul Chambéry, Franța, și a tratat tema locuirii colective și a construcției sociale a conceptului de "acasă".

¹ Fără a intra în polemica legată de ceea ce înseamnă astăzi cartierul în București, am ales să folosesc în acest articol termenul de „cartierul Sf. Constantin” pentru a face referire la zona limitrofă străzii Sf. Constantin, delimitată general de Bdul Schitu Măgureanu, Bdul Regina Elisabeta, Str. Berzei și Str. Știrbei Vodă și aflată în proximitatea Centrului de informare a publicului în probleme de arhitectură și urbanism al OAR București.

Șerban Sturdza

INTERES PUBLIC ȘI UTILITATE PUBLICĂ

Anuala de Arhitectură 2015

Există în fiecare Anuală expoziția de proiecte. Aflăm cine face case, care sunt cele mai reușite, le premiem. Apar și premianții pe care-i omagiem. E bine.

Din cei 3785 de arhitecți bucureșteni, după un calcul recent realizat¹ de Filiala OAR București, sunt 1241 de arhitecți activi care depun proiecte pentru obținerea autorizațiilor de construcție și finalmente fac case (indiferent de dimensiune sau funcțiune).

Oare ce fac ceilalți colegi? Și nu puținii; mulții: 2544. Cu siguranță, au activități la fel de onorabile și utile pentru cei din jur. Dar care sunt acelea? Și cum poți să le faci cunoscute într-un mediu socio-politic care nu este neapărat și nici permanent sensibil la fenomenul arhitecturii?

Oare cine vine să viziteze Anuala de Arhitectură în afară de arhitecți? Câți sunt aceia și ce înțeleg din limbajul profesional al arhitectului afișat din abundență pe simezele expoziției? Cum vor comenta proiectul laureat și cu cine? Și de ce, mai ales de ce? Rezum toate aceste întrebări și multe altele la una singură: *cui îi servește cu adevărat efortul de a face Anuala de Arhitectură?*

Un răspuns discutabil este: *Anuala ne servește nouă, breslei arhitecților; sunt proiectele noastre, ne premiem între noi, ne cunoaștem mai bine.* Un alt răspuns ar putea fi mai nuanțat: *Anuala ne servește nouă indirect, în măsura în care va fi receptată de ceilalți, ne-arhitecții, sau și mai bine și de unii și de ceilalți laolaltă - societatea.*

Afirm aceasta pentru că Anuala de Arhitectură este o formă explicită de manifestare a interesului public și utilității publice² a domeniului arhitecturii. De aici a plecat ideea ca în 2015 să încercăm să structurăm puțin diferit programul Anualei de Arhitectură:

- să îi dăm timpul necesar de exprimare de la o lună la 6 luni: timp mai lung înseamnă vizitatori mai mulți și acces la acțiuni diverse;
- să diversificăm oferta produselor noastre de la proiecte la dezbateri, de la cursuri-pilot de pregătire continuă pentru arhitecți la proiecte comune cu invitați nearhitecți în interesul bucureștenilor;
- să introducem o constantă nouă în aprecierea rezultatelor Anualei, adică ONG-urile, asociații care sunt preocupate direct sau indirect de fenomenul arhitectural: sociologie, antropologie urbană, istorie;
- să descoperim și să punem în valoare gânduri, eforturi, idei necunoscute,

exprimabile altfel decât prin proiectul de arhitectură clasic și care pot contribui în ansamblu la formarea unei imagini ceva mai reale și mai complexe despre realitatea Bucureștiului de acum.

De fapt, Filiala OAR București trage nădejde ca bucureștenii să-și conștientizeze cartierul și orașul mai ușor și să-l utilizeze confortabil. OAR București caută ca prin Anuala de Arhitectură 2015 să ofere bucureștenilor cât mai multe elemente posibile de adecvare a orașului la aspirațiile reale ale cetățenilor. Acesta este unul din motivele pentru care tema aleasă în 2015 este: *Construim comunitatea*. Alt motiv pentru a adopta această temă este să încercăm ca la sfârșitul anului 2015 să le putem oferi un scurt *Raport despre București* alături de *Catalogul Anualei de Arhitectură*. Raportul va trage concluzii parțiale asupra Anualei și va conține constatări asupra unor posibile rezultate semnificative utilizabile de terți: fie că sunt cetățenii, fie Administrația, fie, sperăm noi, comunitatea.

Căci, iată o nouă suită de întrebări: *Există bucureșteni, dar există comunități bucureștene? Unde sunt ele și ce fac? Cum pot utiliza mai bine munca arhitecților, a celor 3785 și nu numai, căci sunt alături urbanști, peisagiști, arhitecți de interior, scenografi?*

Privim Anuala de Arhitectură ca pe o structură reticulară cu ochiuri mari care acceptă propuneri și acțiuni suplimentare ce se pot adăuga programului anunțat. Anuala poate deveni o formă de exprimare deschisă, participativă, cu rezultate mai bune sau mai puțin bune în funcție de inițiativele unor grupuri sau comunități în posibilă coagulare.

Colegiul Director și Consiliul Filialei OAR București sunt interesate de necesitățile colegilor care pun arhitectura Bucureștiului pe primul plan prin proiecte pentru renașterea comunităților, respectul ideii de cartier, protejarea identității urbane, excelența în arhitectură. Dorim modernizarea Capitalei fără distrugerea culturii bucureștene. Să nu uităm că arhitectura este locuită.

¹ Numărul a fost calculat în urma documentelor depuse în ultimul an.

² Interesul public și utilitatea publică sunt noțiuni de bază în disputele despre Timbrul Arhitecturii, dispute care nu sunt încheiate și care vor avea consecințe importante pentru politica profesiei.

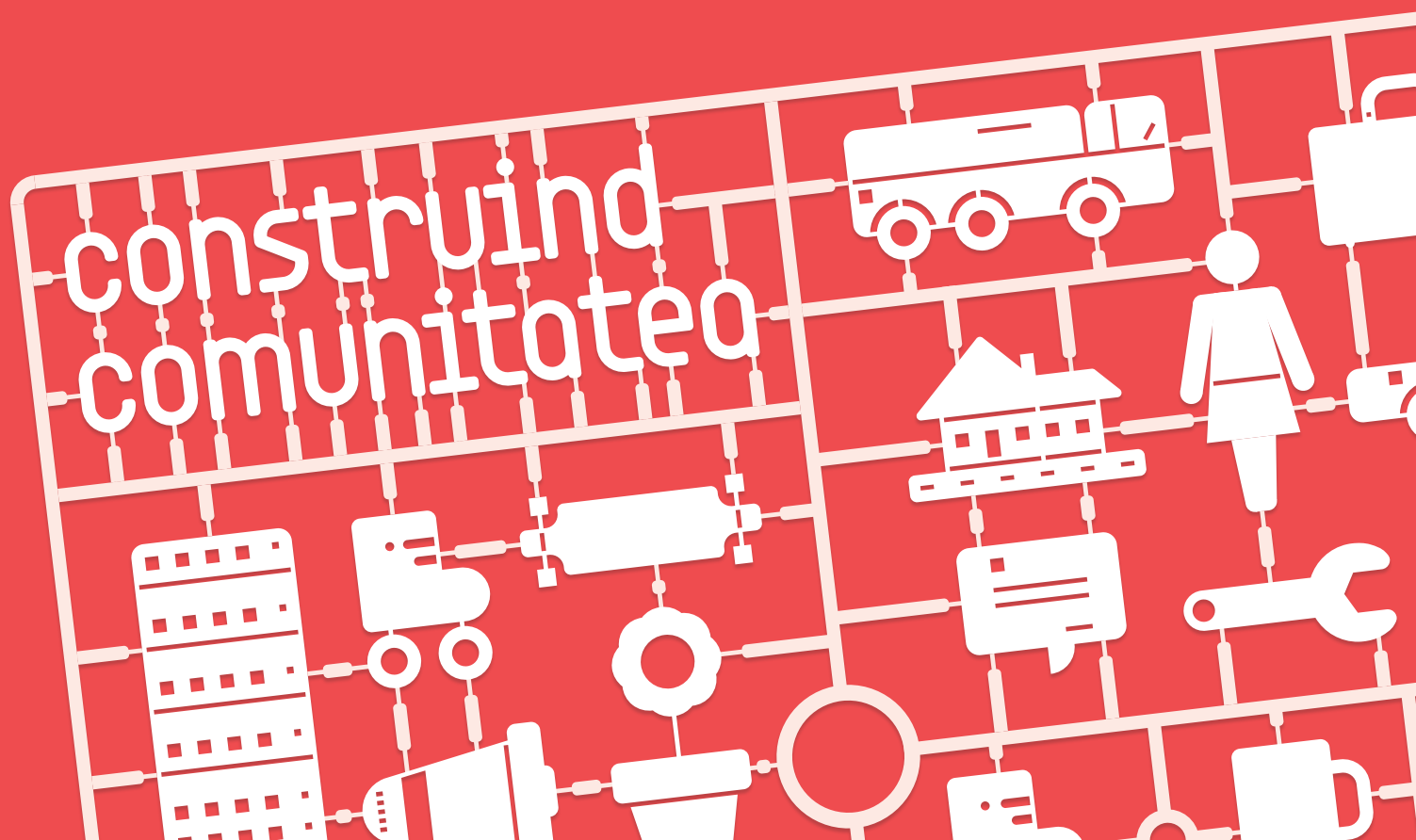
ANUALA DE ARHITECTURĂ BUCUREȘTI 2015

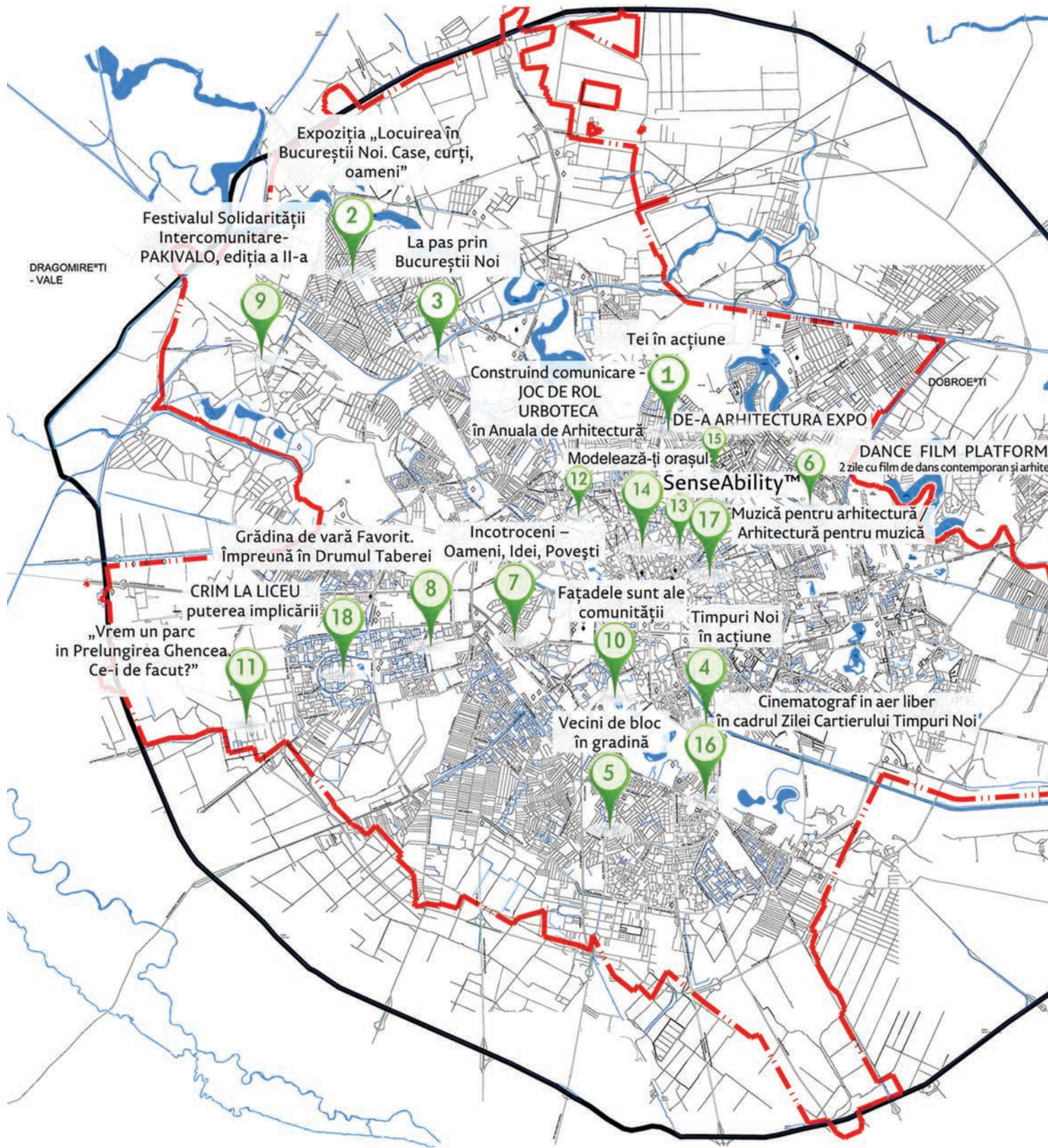
Anuala de Arhitectură a Filialei București a Ordinului Arhitecților din România este un eveniment profesional dedicat culturii mediului construit care se desfășoară în fiecare an, având drept componentă generativă expoziția de arhitectură la care participă arhitecții membri ai O.A.R. București.

Ediția 2015 are loc în perioada 23 Mai și 3 Decembrie. Pentru această ediție a fost lansată tema Construim comunitatea, O.A.R. București dorind să devină partener al comunităților care se preocupă activ de mediul urban și acționează pentru creșterea calității arhitecturii, locuirii, mediului și peisajului cultural.

Arhitectul este un facilitator al locuirii și arhitecturii, la care comunitățile vor fi încurajate să apeleze pentru a modela împreună spațiul urban în care ne desfășurăm activitatea. Arhitectura – ca loc de întâlnire, în egală măsură al naturii și al oamenilor – modelează comunitățile și dă viață cartierelor.

Pe lângă expoziția de Arhitectură, au fost selectate 18 proiecte culturale care se înscriu în tema Anualei. Proiectele selectate în urma unui apel către bucureșteni încearcă să arate cum pot contribui cetățenii la creșterea calității vieții, cum pot folosi ei orașul prin învecinare, implicare, comunicare, respect, colaborare.

ANUALA DE ARHI

B U C U R E Ș T

2 3 M A I - 3 D E

Evenimente Anuala de Arhitectură București 2015

1. Tei în acțiune

6-21 Iunie, Casa Aurel Vlaicu, nr. 91, Parcul Circului, echipa Alex Axinte – arhitect, studioBASAR, Cristi Borcan – arhitect, studioBASAR, Vlad Cătună – socio-antropolog, Cristi Stoian – student arhitect

2. Expoziția „Locuirea în Bucureștii Noi. Case, curți, oameni”

10-14 Iunie, Cartier Bucureștii Noi, echipa Studenții grupei 25A (anul 2 de studiu, Universitatea de Arhitectură și Urbanism “Ion Mincu”, Facultatea de Arhitectură) împreună cu îndrumătorii atelierului de proiectare, Conf. Dr. Arh. Florian Stanciu, Asist. Drd Tudor Elian și Asist. Drd. Anca Malașincu.

3. La pas prin Bucureștii Noi

13-21 Iunie, Cartier Bucureștii Noi, echipa ARcen - Asociația Română pentru Cultură, Educație și Normalitate

4. Timpuri Noi în acțiune

17-19 Iunie, Biblioteca Metropolitană București, Filiala Emil Gârleanu, Bdul Octavian Goga nr. 6, bloc M25, echipa Alex Axinte – arhitect, studioBASAR, Cristi Borcan – arhitect, studioBASAR, Maria Daria Oancea – arhitect, Andrada Bulai – student arhitect, Iulia Radion – student arhitect, Andrei Alb – socio-antropolog

5. DANCE FILM PLATFORM_ 2 zile cu film de dans contemporan și arhitectură

2-7 Iulie, Terasa Grădinii Casei Universitarilor, echipa Simona Deaconescu – Asociația Tangaj Dance

6. Vecini de bloc în grădină

7 August, echipa Laura Șerban, președinte Asociația de proprietari bloc 3, Șos. Giurgiului 164, Luminița Sandu, Președinte Asociația de proprietari bloc 5, Asociațiile de proprietari blocurile 13, 14 și 15, dna Tania Radu și dna Alina Ionescu, consultant arh. Raluca Munteanu

7. Incotroceni – Oameni, Idei, Povestii

4 Iulie, Strada Dr. Staicovici nr. 26, Ota bar, echipa Dinu Drog, Iulian Ungureanu, Matei Arnăutu, Roxana Staicu, Vlad Cătună

8. Grădina de vară Favorit. Împreună în Drumul Taberei

6-12 Iulie, zona fostului cinematograful Favorit, Casa Monteoru, Calea Victoriei nr. 115, Sector 1, echipa Universitatea Spiru Haret, Facultatea de Arhitectură - lector dr arh. Maria Duda, lector dr arh. Andreea Matache, asist dr arh. Raluca Niculae, CeRe (Centrul de Resurse pentru Participare Publică) - Nicoleta Chiriță, Inițiativa Favorit - Marilena Trică, Odaia Creativă – Anamaria Vrabie, Irina Paraschivoiu

9. Festivalul Solidarității Intercomunitare - PAKIVALO, ediția a II-a

6-8 August, Str. Drumul Săbăreni nr. 101-125, Sector 6, echipa Asociația Romano ButiQ și K Consulting Management and Coordination (KCMC)

10. Fațadele sunt ale comunității

1 Septembrie - 1 Noiembrie, Dealul Mitropoliei, echipa: Lucian Băraitaru, Iuliana Dumitru, Iris Șerban, Bogdan Stănescu

11. „Vrem un parc în Prelungirea Ghencea. Ce-i de făcut?”

19-26 Septembrie, 5 Noiembrie, Cartierul Prelungirea Ghencea, echipa Grupul de Inițiativă prelungirea Ghencea, Raluca Florentina, Ghiță Ceacăr

12. Construind comunicare - JOC DE ROL URBOTECA în Anuala de Arhitectură

3 Octombrie, Casa OAR, București, Str. Sf. Constantin nr. 32, Sector 1, echipa Asociația URBOTECA, arh. urb. Vera Marin, arh. Oana Pavăl, arh. Daniela Calciu, Ec. Alina Vlasă, arh. urb. Irina Rotaru

13. SenseAbility™

3-4 Octombrie, 10-11 Octombrie, 17-18 Octombrie, 24-25 Octombrie, Casa OAR, Str. Sf. Constantin nr. 32, București, Casa Mincu (OAR Național) Str. Pictor Verona nr. 19, Sector 1 și Casa Monteoru, Calea Victoriei nr. 115, Sector 1, echipa Asociația Metodelor Alternative de Integrare Socială

14. Modelează-ți orașul

15 Octombrie, Casa Mincu OAR, Str. Pictor Verona nr. 19, Sector 1, echipa Asociația Culturalis

15. DE-A ARHITECTURA EXPO

7-8 Noiembrie, MNAC, Sediul din Calea Moșilor nr. 62-70, echipa Asociația De-a Arhitectura

16. Cinematograf în aer liber în cadrul Zilei Cartierului Timpuri Noi

13-15 Septembrie, Cartierul Timpuri Noi, echipa Asociația Komunitas

17. Muzică pentru arhitectură / Arhitectură pentru muzică

Muzeul Municipiului București, Bdul Ion C. Brătianu nr. 2, Sector 3, echipa Asociația <cu a mic>

18. CRIM LA LICEU – puterea implicării

Octombrie, Colegiul Național Petru Maior, Bd. Timișoara, nr. 6, Sector 6, echipa Doina Vella – Marina Țupran – Asociația Mișcarea Civică “Miliția Spirituală”

Programul Anualei de Arhitectură București 2015

MAI

23 Mai – *116 ani de la nașterea arhitectului G.M. Cantacuzino*

Mai-Iulie – *Incotroceni – Oameni, Idei, Povești*, proiect al cartierului Cotroceni

IUNIE

6-21 Iunie – *Tei în acțiune*, proiect derulat de studioBasar împreună cu asociația Komunitas

10-24 Iunie – *Locuirea în Bucureștii Noi*, proiect realizat de studenți arhitecți la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, asociat cu proiectul La pas prin Bucureștii Noi, realizat de Asociația Română pentru Cultură, Educație și Normalitate

12-14 Iunie – *Street Delivery*, ediția a 10-a, organizată în parteneriat Ordinul Arhitecților din România și Fundația Cărturești. La această ediție, Ordinul Arhitecților va pune în discuție calitatea spațiului public al zonei Grădina Icoanei - Bdul Magheru, transformările lui din ultimii 10 ani și cerințele cetățenilor.

17-19 Iunie – *Timpuri Noi în acțiune*, proiect derulat de studioBasar împreună cu Asociația Komunitas

19 Iunie – *Curs structuri de lemn pentru arhitecți*, parte din programul de pregătire profesională continuă

20 Iunie – *Participare a O.A.R. la Târgul de Inovație Civică* organizat de Centrul de Resurse pentru participare publică

25-28 Iunie – Deschiderea expoziției de proiecte în Grădina Universitarilor, Str. Dionisie Lupu nr. 46, jurizarea proiectelor cu vizitarea proiectelor nominalizate de către Juriu

29-30 Iunie – Prezentarea proiectelor nominalizate în fața juriului și a publicului

IULIE

1 Iulie – Festivitatea de decernare a premiilor Anualei 2015

2-7 Iulie – Proiecții de film Dance film platform

6-12 Iulie – Grădina de vară Favorit. *Împună în Drumul Taberei* - proiect propus de Universitatea „Spiru Haret”,

Facultatea de Arhitectură, Centrul de Resurse pentru Participare Publică, Inițiativa Favorit și Odaia Creativă

10 Iulie – Curs despre învelitori din șindrila de lemn pentru arhitecți, parte din programul de pregătire profesională continuă

14-15 Iulie – Proiecții de film *Urban Eye*

17 Iulie – Curs despre tehnici de realizare a pardoselii de mozaic și a tratamentelor pentru beton aparent pentru arhitecți, parte din programul de pregătire profesională continuă

20 Iulie – Deschiderea expoziției itinerante *Premiile și Nominalizările Anualei de Arhitectură 2015* pe Str. Lipscani

30 Iulie-23 Noiembrie – *Itinerarea expoziției Premiile și Nominalizările Anualei de Arhitectură 2015* prin diferite cartiere și spații publice din București

31 Iulie-7 August – *Vecini de bloc în grădină*. Discuții despre probleme de vecinătate ale unui ansamblu de locuit din Șos. Giurgiului

Iulie – *Ateliere pentru copii* realizate de echipa De-a arhitectura

AUGUST

6-8 August – *Festivalul solidarității Intercomunitare-Pakivalo*, organizat de Asociația Romano ButiQ și K Consulting Management and Coordination. Filiala București a OAR va fi partener la discuțiile despre problemele comunității din Giulești privind mediul construit și calitatea vieții

SEPTEMBRIE

1 Septembrie - 15 Octombrie – *Fațadele sunt ale comunității*, proiect pentru revitalizarea casei Costa-Foru din Dealul Mitropoliei

13-15 Septembrie – *București, al meu, al lui, al cui* - proiecții de filme pe tematici urbane, proiect propus de Asociația Komunitas

18 Septembrie – Curs despre conformarea energetică a clădirilor pentru arhitecți, parte din programul de pregătire profesională continuă

19-26 Septembrie, 5 Noiembrie – *Vrem un parc în Prelungirea Ghencea. Ce-i de făcut?*, proiect derulat de Grupul de Inițiativă prelungirea Ghencea

OCTOMBRIE

3 Octombrie – *Construind comunicare. JOC DE ROL*, parte a proiectului URBOTECA realizat de Asociația pentru Tranziție Urbană

3-25 Octombrie – *SenseAbility™* despre integrarea în spațiul public a persoanelor nevăzătoare, proiect derulat de Asociația Metodelor Alternative de Integrare Socială

23-24 Octombrie – Curs despre tehnici de marketing pentru arhitecți, parte din programul de pregătire profesională continuă

14-29 Octombrie – Expoziții la Sala Dalles: anualele de arhitectură ale altor filiale OAR; expoziția cu proiecte ale studenților de la UAUIM, cu tema Locuințe colective; expoziții ale grupurilor de lucru ale OAR.

NOIEMBRIE

6 Noiembrie – Curs despre arhitectura interesului public pentru arhitecți, parte din programul de pregătire profesională continuă

9-12 Noiembrie - *Săptămâna grupurilor de lucru*

DECEMBRIE

3 Decembrie – *Lansarea Raportului pentru București*, documentul final al Anualei de Arhitectură București 2015. Acesta va fi trimis autorităților și comunicat public pentru a atrage atenția asupra necesității unor politici publice orientate către comunități. În închiderea Anualei va fi organizată Seara de Jazz pentru arhitecți.

Programul detaliat al Anualei va fi afișat pe site-ul www.anuala.ro și anunțat pentru fiecare lună în parte, fiind posibile modificări ale datelor și apariția altor evenimente și proiecte.

EXTRAS DIN REGULAMENTUL ANUALEI DE ARHITECTURĂ BUCUREȘTI 2015

II. CE ADUCE NOU ACEASTĂ EDIȚIE

Ediția din anul 2015 propune câteva schimbări.

SPAȚIUL PUBLIC: expoziția de arhitectură va fi realizată în spațiul public, astfel încât toate proiectele arhitecților participanți vor fi expuse în zone cu flux intens de oameni pentru a fi văzute, comentate și pentru a putea evalua interesul locuitorilor pentru această profesie.

PANOURILE OUTDOOR: organizatorii Anualei vor printa gratuit proiectele participante la premiere. În acest sens, arhitecții vor trebui să predea doar un CD cu proiectul final editat într-un layout-tip trimis de organizatori (plus fișa de înscriere).

JURIZAREA CU PUBLIC: pentru prima dată, într-un eveniment românesc de arhitectură, publicul este invitat să participe la momentul final al jurizării, când, după ce au fost aleși nominalizații, sunt selectați câștigătorii; acest fapt va produce o transparență mai mare întregului proces de jurizare, dar va oferi și arhitecților posibilitatea să-și prezinte public proiectele.

VOTUL ONLINE: fiecare secțiune va avea o componentă online, astfel încât, începând cu luna Iulie și până în Decembrie, proiectele să poată fi vizitate pe web și să fie votate. La închiderea Anualei de Arhitectură, în cadrul Serii de Jazz pentru arhitecți, va fi acordat „Votul de Popularitate”. Acest vot nu are

legătură cu premiile date de juriu, în perioada verii.

ARHITECȚI DIN ȚARĂ: pentru a avea o imagine cât mai amplă asupra peisajului construit, alături de arhitecții bucureșteni și de cei din diaspora sunt invitați să participe la Anuala bucureșteană și arhitecți aparținând filialelor din țară ale O.A.R. cu proiecte realizate în București. Ca invitați în cadrul Anualei, vor fi și arhitecți din Republica Moldova.

III. EXPOZIȚIA DE PROIECTE. PERIOADĂ, DATĂ ȘI LOC

Expoziția de proiecte are loc în Grădina Casei Universitarilor, Str. Dionisie Lupu nr. 46, București.

Deschiderea expoziției este programată Luni, 29 Iunie 2015, iar închiderea expoziției, Duminică, 12 Iulie 2015.

Jurizarea cu public va avea loc Luni, 29 Iunie 2015, și Marți, 30 Iunie 2015, începând cu ora 10,30.

Gala de premiere va avea loc Miercuri, 1 Iulie 2015.

IV. PARTICIPARE

Participanții la toate secțiunile Anualei de Arhitectură București 2015 pot fi toți membrii Filialei București a Ordinului Arhitecților din România, arhitecții membri ai altor filiale teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România, dar ale căror proiecte participante sunt în București sau în zone limitrofe, inclusiv cei din Diaspora. Aceștia pot participa la una sau mai multe secțiuni, cu una sau mai multe lucrări reprezentative. Participanții

trebuie să alibă cotizația achitată la zi (inclusiv pe anul 2015). În cazul secțiunilor Arhitectură participativă și acțiuni civice, Arhitectura spațiului interior - scenografie și Carte de arhitectură, participanții pot fi și din alte domenii de activitate. Elementul comun este interesul lor pentru spațiul construit.

V. SECȚIUNI ȘI PREMII

SECȚIUNI ALE PREMIILOR DE ARHITECTURĂ

Premierea este organizată pe baza a unsprezece secțiuni

1. Arhitectura rezidențială
 - a) locuințe individuale
 - b) locuințe colective
2. Arhitectura socio-culturală
3. Restaurare
4. Reabilitare și conversie
5. Arhitectura temporară
6. Arhitectură participativă și acțiuni civice
7. Arhitectura neconstruită
 - a) Proiecte neconstruite
 - b) Diplome de arhitectură
8. Arhitectura spațiului interior
 - a) Amenajări de interior
 - b) Design de obiect
 - c) Scenografie
9. Arhitectura spațiului public și urbanismul
10. Fotografie de arhitectură
11. Carte de arhitectură

PREMIILE ANUALEI DE ARHITECTURĂ BUCUREȘTI 2015

Premii

Premiul secțiunii Arhitectură rezidențială

a) Categoria Locuințe individuale: 4 500 lei

b) Categoria Locuințe colective: 4 500 lei

Premiul secțiunii Arhitectură socio-culturală: 4 500 lei

Premiul secțiunii Restaurare: 4 000 lei

Premiul secțiunii Reabilitare și Reconversie: 4 000 lei

Premiul secțiunii Arhitectură temporară: 3 000 lei

Premiul Arhitectură participativă și acțiuni civice: 3 000 lei

Premiul Arhitectura neconstruită

a) Categoria proiecte: 3 000 lei

b) Categoria diplomă de arhitectură: 2 500 lei

Premiul Arhitectura spațiului interior

a) Categoria amenajări: 4 000 lei

b) Categoria design de obiect: 2 500 lei

c) Categoria scenografie: 2 500 lei

Premiul Arhitectura spațiului public și urbanismul: 3 000 lei

Premiul Fotografie de arhitectură: 2 500 lei

Premiul Carte de arhitectură: 3 000 lei

Premiul Președintelui: 2 500 lei

Premii Specifice

Arhitectura sustenabilă de birouri

Arhitectura în context rural

Beneficiarul de arhitectură

Votul de Popularitate

Premii parteneri și sponsori

Premiul Saint-Gobain: inovație

Premiul Greentek

Premiile UrbanEye: film românesc despre oraș și arhitectură

VI. DESFĂȘURAREA CONCURSULUI

Arhitectura rezidențială: a) locuințe individuale; b) locuințe colective: în cadrul secțiunii sunt incluse două categorii de programe. În ambele zone, proiectele trebuie să fie realizate sau finalizate de arhitecți în perioada 2014-2015

Arhitectura funcțiilor publice: a) socio-culturale - în cadrul secțiunii sunt prezente programe de birouri, arhitectură comercială, sportivă, culturală, administrativă, medicală, religioasă realizate de arhitecți în perioada 2014-2015.

Restaurare: în cadrul secțiunii sunt prezente proiecte ce reconstituie sau conservă un obiect de arhitectură respectând forma inițială, stilul original. Lucrările trebuie să fie realizate sau finalizate în perioada 2014-2015.

Reabilitare și conversie: în cadrul secțiunii sunt prezente

proiecte care readuc în stare activă, de bună funcționare, construcții sau ansambluri arhitecturale păstrând funcțiunile inițiale sau propunând funcțiuni noi. Lucrările trebuie să fie realizate sau finalizate de arhitecți în perioada 2014-2015.

Arhitectura temporară: în cadrul secțiunii sunt incluse toate proiectele de pavilioane demontabile, expoziții indoor sau outdoor, standuri realizate sau finalizate în perioada 2014-2015.

Arhitectura participativă și acțiuni civice: secțiunea este dedicată direct unor seturi de practici socio-urbane și acțiuni educaționale care salvează, educă, generează intervenții pozitive și comunitare. La această secțiune pot participa echipe mixte, în care nu este obligatorie prezența unui arhitect.

Arhitectura neconstruită: a) proiecte neconstruite - în cadrul secțiunii sunt incluse toate proiectele nerealizate, pe mai multe direcții: proiecte care se desfășoară printr-o cercetare, au un demers explorativ; „proiecte de sertar” care nu au fost realizate; proiectele ce au participat la diverse competiții b) diplome de arhitectură - pot participa proiecte de diplomă din sesiunea Iulie 2014 - Februarie 2015.

Arhitectura spațiului interior: a) amenajări interioare - în cadrul secțiunii sunt incluse toate proiectele de amenajare a spațiilor interioare finalizate de arhitecți în perioada 2014-2015; b) design de obiect - în cadrul secțiunii sunt incluse toate proiectele de design de obiect realizate sau finalizate în perioada 2014-2015; c) scenografie - în cadrul secțiunii sunt incluse toate proiectele scenografice realizate sau finalizate în perioada 2014-2015.

Arhitectura spațiului public și urbanismul - în cadrul secțiunii sunt incluse proiectele de spații publice și proiecte de urbanism realizate în perioada 2014-2015.

Fotografia de arhitectură - secțiunea dorește să încurajeze arta fotografică de arhitectură; subiectele abordate trebuie să graviteze în zona arhitecturii.

Carte de arhitectură - secțiunea dorește să încurajeze prezența cărții de arhitectură, carte de autor sau de autor colectiv. Cartea de autor nu include periodice și cataloage de proiecte. La această secțiune pot participa nu doar arhitecții, dar și alți autori care au tratat subiecte de arhitectură.

PREMIILE SPECIFICE

PREMIUL ARHITECTURA SUSTENABILĂ DE BIROURI

Premiul și cele două nominalizări doresc să încurajeze

abordările sustenabile în cazul programului de birouri.

În cadrul secțiunii numărul 2, Arhitectura socio-culturală, vor participa proiectele de clădiri sustenabile de birouri finalizate de arhitecți în perioada 2014-2015.

PREMIUL PREȘEDINTELUI FILIALEI O.A.R. BUCUREȘTI

Premiul Președintelui Filialei va fi acordat unui proiect din cadrul open call-ului de proiecte „Construim Comunitatea”.

PREMIUL „RURAL”

Rural dorește să premieze proiectele din cadrul Anualei care au fost realizate în contextul rural și pot constitui un exemplu de bună practică.

VOTUL DE POPULARITATE

Votul de popularitate se va acorda la sfârșitul Anualei de Arhitectură, în data de 3 Decembrie 2015, în cadrul Serii de Jazz pentru arhitecți.

BENEFICIARUL DE ARHITECTURĂ

O construcție de arhitectură de calitate rezultă dintr-o colaborare bună între beneficiar și arhitect.

Câștigătorii și nominalizații din anul precedent, ai Anualei de Arhitectură București 2014, vor fi invitați să specifice, pe baza unui formular tip, modul în care au colaborat cu beneficiarii proiectelor nominalizate și premiate. Premiul va fi dat pe baza propunerilor arhitecților.

PREMIUL SAINT-GOBAIN PENTRU INOVAȚIE

Saint-Gobain este partenerul principal al Anualei de Arhitectură București 2015. Premiul oferit vrea să încurajeze dezvoltarea tehnologică și aplicarea ei creativă în arhitectura românească.

PREMIILE URBANEYE - film românesc despre oraș și arhitectură: UrbanEye organizează în acest an prima competiție de film dedicată arhitecturii și orașelor din România. Cu ocazia Galei de Premiere a Anualei, organizatorii festivalului vor lansa apelul de filme pentru această competiție, premiul urmând să fie decernat în cadrul Festivalului de Film UrbanEye din toamna anului 2015.

Secretar Executiv Comisarul Anualei de Arhitectură,
arh. Cornelia Burcus arh. Emil Ivănescu

Ana-Maria Goilav

O IDENTITATE COMUNĂ: ORAȘUL

Bucureștiul ascunde enorii întregi de arhitecți, care desenează în case și birouri de pe aceeași stradă, proiecte pentru alte case sau birouri la sute sau mii de kilometri distanță, fără să știe mare lucru unii despre alții sau despre zidurile care îi învecinează. Despre stradă sau cartier ca patrimoniu comun, ca bunuri ale unei proprietăți lăuntrice private.

Comunitatea arhitecților

Pentru a-și putea realiza scopurile, Ordinul Național și filialele au nevoie să se întemeieze pe un numitor comun clar exprimat, de ordin cultural-social și nu administrativ. Acest numitor comun poate lua forma mai multor obiective concrete, care să stimuleze practica unor exerciții de solidarizare.

Ordinul Arhitecților este chemat să fie altceva decât percepe majoritatea membrilor: autoritate colectoare de taxe, administrator al dreptului de semnătură sau sporadic animator cultural, dar și altceva decât justițiarul suprem care curmă nelegiuirile urbanistice și abuzurile „beneficiarilor”, așteptat de aceeași majoritate. Între coeziunea internă a OAR București și felul în care arată astăzi Capitala există unele asemănări, așa cum, în paralel, fiecare casă în parte dă mărturie de eforturile profesionale solitare ale arhitecților. Cele două planuri – al organizării

profesiei și al exercitării ei – nu se suprapun decât parțial. În fond, ceea ce îi leagă pe membrii Filialei București a Ordinului Arhitecților nu este teritoriul de exercitare a profesiei sau același birou unde plătesc cotizații și înscriu proiecte, ci faptul că locuiesc în București. Asumarea condiției de conlocuitor împreună cu o naturală complicitate de breaslă au forța de a face din OAR mai mult decât o asociație profesională: o comunitate a arhitecților.

Ne știm, dar nu ne cunoaștem

Vechile mahalale bucureștene răzbat până la noi doar prin toponime, din amintirile celor mai vârstnici. Privit însă de sus, Bucureștiul se vede astăzi ca o aglomerată Mahala a Arhitecților. Totuși, cei aproximativ 3600 de membri ai OAR București nu sunt în acest moment decât o masă atomizată, pasivă, cu interese profesionale centripete. Unii dintre noi, prea puțini, ne știm

de la expoziții, bienale și anuale, sau exclusiv via internet. Bucureștiul ascunde enorii întregi de arhitecți, care desenează în case și birouri de pe aceeași stradă, proiecte pentru alte case sau birouri la sute sau mii de kilometri distanță, fără să știe mare lucru unii despre alții sau despre zidurile care îi învecinează. Despre stradă sau cartier ca patrimoniu comun, ca bunuri ale unei proprietăți lăuntrice private. Putem începe să ne cunoaștem conlocuind orașul.

Ordinul poate crea condițiile pentru ca arhitecții să conștientizeze interesul comun pentru oraș și faptul că îi leagă o sensibilitate benefică, tacită, care ține de modul unic de a vedea, cunoaște și înțelege locul construit. Concursurile și competiția pentru comenzi, precum și tradiționalele expoziții de arhitectură autohtonă au prea puțin această calitate. Dimpotrivă, manifestările publice curente care apelează la arhitect de obicei exacerbează individualitățile și rivalitățile.

*Intrarea Ezăreni nr. 1
desen de stud. arh. Andreea Chircă*

Șantierul comunității OAR are nevoie pe de o parte de modelul profesionistului – un aliaj complex de har, deontologie și simț civic – și, pe de altă parte, de case cu încărcătură identitară pentru oraș, care să prilejuiască modele de atitudine și lecții de bună practică.

Arhitectul-beneficiar, arhitectul-moștenitor

În anii 2000, ani de climax imobiliar în București, arhitecții s-au contopit cu tabăra edililor și a investitorilor. Între timp, criza economică a creat un vid de lucrări resimțit încă acut în rândul proiectanților. Probabil este șansa arhitecților de a-și reconsidera poziția nu numai pe harta economică, ci și pe cea culturală a orașului. Ferocitatea intereselor imobiliare, atât la periferie, cât și în centrul istoric, a lăsat în ultimii ani locul unui răgaz de care arhitectul se poate folosi pentru a se reaseza altfel în oraș: catalizator de atitudine civică în zona în care locuiește, dacă

nu arbitru al eleganței, măcar gardian al bunului simț; profesor de șantier; ghid pentru trasee culturale urbane, nu doar cu ocazia festivalurilor de tip Street Delivery; povestitor și traducător al orașului pentru cei mulți și foarte mulți veniți și rămași aici în ultimii 25 de ani. Poate că perioada pe care o traversăm ne invită la proba maturității profesiei. Poate că este timpul ca semnificația intervenției arhitectului în oraș să depășească interesele conjuncturale sau discursul estetizant și să se întoarcă spre o atitudine civică și politicoasă, astfel încât uneori, pentru ca un arhitect să își dea măsura, gestul potrivit să fie tocmai gestul paradoxal de abținere, de cultivare a lucrurilor și locurilor, în locul cotropirii spațiului cu mijloacele specifice dezvoltării imobiliare.

Pe scara evoluției urbane, arhitectul-beneficiar se află deasupra arhitectului-prestator de servicii. Orașul este bunul comun și bunul moștenit. Arhitectul-beneficiar este în același

timp moștenitor, proprietar cultural legitim al orașului, care pune patrimoniul înaintea dezvoltării imobiliare ca indicator al standardului vieții. El este ingredientul indispensabil al unei clase sociale educate, sedentarizate cultural în București, care reprezintă mai mult decât o pătură proaspăt îmbogățită, dezorientată cultural și social. Abia odată cu consolidarea acestei noi specii cred că putem încerca primele răspunsuri la marile întrebări despre definirea unui interes public de ordin estetic și despre gestionarea acestuia.

Putem găsi astăzi în București și alte forme de asociere între arhitecți, altele decât cele de tip S.R.L? Deocamdată, răspunsul îl dau cele câteva comunități fragile în interiorul breslei, formate în jurul unor proiecte care se adresează orașului, de tipul „De-a Arhitectura”, o inițiativă care își propune să aducă educația de arhitectură în școli. Putem concepe astfel de articulații de comunități

Strada Berzei nr. 4.
desen de stud. arh. Andreea Chircă

profesionale și la nivelul vecinătăților? Și dacă da, vor putea ele genera în timp noi centre de vecinătate și astfel reconfigura din interior orașul? Vor putea ele la un moment dat arbitra convulsiile edilitare, pe fundalul unei autorități publice tot mai erodate? O astfel de propunere încearcă OAR București să formuleze prin casa de la numărul 32 din Strada Sfântul Constantin: lecție publică de șantier, centru de informare pentru cartier, spațiu pentru dezbateri publice.

Acordarea vocilor pentru oraș

Deși deocamdată o portavoce a site-ului oficial, pagina de facebook a OAR București se vrea o agendă civică și culturală comună pentru arhitecții bucureșteni și totodată sursa unor dezbateri specifice profesiei, pe mai multe voci. Pentru a-și împlini vocația, arhitectura a avut întotdeauna nevoie să își frecventeze rudele cele mai apropiate, artele plastice și științele umaniste.

Arhitecții fac în mod natural parte din frontul mai larg al intelectualilor, care are sarcina de a veghea la bunurile culturale ale comunității urbane și de a preveni derapajele. Orașul reprezintă proiectul de solidarizare pentru arhitecți, aliații lor, umaniștii, și locuitorii care încep să se audă tot mai sonor în fundal, în golul lăsat de muțenia avangărzii. Orașul resimte acut nevoia unor reacții din forul arhitecților, despre decizii și situații de actualitate din viața cetății. Se găsec rar astfel de intervenții, și întotdeauna semnate de antropologi, sociologi sau istorici. Și atunci când șantiere nocturne decid soarta caselor vechi, dar și când la lumina zilei se edifică noul București, vocea arhitectului trebuie să se audă limpede și să se identifice cu vocea orașului.

● Ana-Maria Goilav este arhitect, doctor în arhitectură, lector al Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, co-înițiator al Școlii de la Bunești, un proiect interdisciplinar de arte liberale și arhitectură. Procupări atât în proiectare, cât și în cercetare, în special în arhitectura eclezială și în arhitectura rurală contemporană.

Calea Plevnei nr. 25
desen de stud. arh. Laura Murariu

CASA ENESCU, MIHĂILENI

Strângerea de fonduri pentru restaurarea casei lui George Enescu de la Mihăileni continuă prin concertele violonistului Alexandru Tomescu în cadrul turneului internațional Stradivarius Enescu. În discursul său de la Sala Radio din București din 26 Mai, violonistul a apreciat sprijinul pe care voluntarii, artiștii, personalități ale culturii românești și oamenii de presă îl dau cauzei salvării acestei case valoroase.

Proiectul se derulează în parteneriat cu Ordinul Arhitecților din România, Filiala București, cu sprijinul Filialei Nord-Est a OAR și al Fundației Pro Patrimonio. În prezent, echipa de proiectare

coordonată de arh. Dan Octavian Botez elaborează documentația tehnică ce va stabili baza intervenției, urmând să fie solicitat certificatul de urbanism. Scopul proiectului nu este doar restaurarea Casei Enescu și transformarea ei într-un muzeu, ci mai ales crearea unui loc viu, a unui centru cultural internațional axat pe muzică, arte vizuale și artă dramatică, valoros pentru tânăra generație și capabil să angreneze sprijinul comunității locale.

**editare material
Ana-Maria Gailav**

„ȘCOALA DIN CARTIER”

În cadrul Anualei de Arhitectură a OAR București 2015, „Construim comunitatea”, Vineri, 8 Mai a.c., Filiala București a Ordinului, împreună cu Muzeul Șuțu, a organizat workshopul comunitar „Școala din cartier”, la care au participat, alături de membrii Filialei, Asociația Incotroceni, profesori și elevi de la Școala nr. 150, cetățeni din oraș și din cartier. Întâlnirea cu locatarii cartierului Cotroceni, segmentul din Capitală căruia i-a fost dedicat această acțiune, și-a propus să depășească stadiul obișnuitelor comunicări și schimburi de idei pe marginea cartierului și a problemelor cu care acesta se confruntă. Dincolo de această latură intelectuală a evenimentului, susținută de Șerban Sturdza (arhitectură), Adrian Majuru (istorie) și Petre Guran (sociologie) și de intermezzo-ul muzical de mare ținută susținut de flautistele Vivianne Caragea, Cezara Comșa, Anca Maria Cristescu, accentul s-a pus pe implicarea reală a unei micro-comunități în schimbarea în bine a vieții cartierului și comunității – Școala nr. 150, unde dna învățătoare Cezarina Psatta a acceptat introducerea în activitățile școlare a proiectului „De-a Arhitectura” (coordonatori Lucian Călugărescu și Alexandra Mihailciuc), prin care elevii

claselor primare deprind noțiuni elementare sau mai avansate de arhitectură. Enumerând beneficiile acestui interesant nou curs, eleva Ana Ciobanu a menționat „învățarea unor cuvinte noi, pe care nu le-am întâlnit în cartea de limba română” sau dobândirea capacității, deloc la îndemâna oricui, „de a desena planul unei camere din mai multe perspective.” Mai mult, chiar, la finalul evenimentului a fost discutat în detaliu, între arhitectul Șerban Sturdza și elevii clasei a IV-a, felul în care s-ar putea realiza intervenția efectivă asupra unui important monument al comunității, Biserica Sf. Elefterie Vechi, în jurul căreia se preconiza plantarea unui gard viu, din rațiuni de ocrotire a bisericii și a mai bunei conturări a habitatului ei. Datorată unor condiții care s-au modificat semnificativ de la ultima întrevvedere între „părți”, s-a decis în cele din urmă ca plantarea să se desfășoare numai pe o singură latură, operațiune care a fost stabilită pentru data de 13 Mai și care s-a concretizat la primele ore ale zilei fixate.

Tudor Elian, Anca Malașincu

EXPOZIȚIA „LOCUIREA ÎN BUCUREȘTII NOI. CASE, CURȚI, OAMENI”

În perioada 10 - 24 Iunie, cartierul Bucureștii Noi va găzdui expoziția „Locuirea în Bucureștii Noi. Case, curți, oameni” organizată de studenții grupei 25A (anul 2 de studiu, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, Facultatea de Arhitectură) împreună cu îndrumătorii atelierului de proiectare, Florian Stanciu, Anca Malașincu și Tudor Elian.

Prin organizarea expoziției și a evenimentelor sale conexe în cadrul Anualei de Arhitectură 2015, sub tema „Construim comunitatea”, atelierul 25A urmărește continuarea demersului său actual și transformarea lui în ceva util inclusiv dincolo de cadrul universitar.

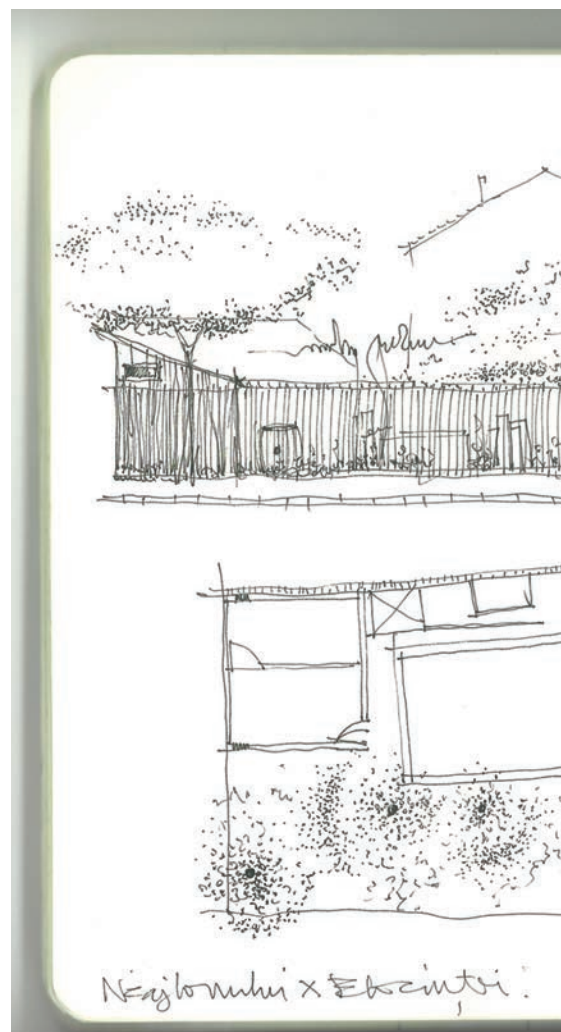
Expoziția pornește de la studiul desfășurat de studenții grupei 25A de la UAUIM asupra locuirii în cartierul Bucureștii Noi. Dincolo de proiectele de atelier, în urma analizelor foarte personale și a prezenței îndelungate a studenților la fața locului, s-a născut o atitudine comună a grupei axată pe atenția acordată modulului de viață, a atmosferei specifice și grijii față de vecinătăți. Scopul expoziției este de a arăta această abordare atât descriptiv-analitic, cât și subiectiv, prin prilejirea unei relații directe, senzoriale, cu anumite aspecte ale locuirii în Bucureștii Noi.

Evenimentul își propune totodată să scoată Anuala de Arhitectură în afara centrului Capitalei și să-i confrunte publicul obișnuit cu probleme concrete, pe teren – în acest caz, problema creșterii orașului prin densificare și înlocuirea clădirilor vechi și periclitarea ambianțelor identitare ale orașului, atât în cartierul Bucureștii Noi,

cât și în cazuri similare din București. Miza expoziției este de a pune față în față trei tipuri de locuire și moduri de construire în cartier: cel original, caracterizat de o măsură bună a locului și de o relație puternică cu grădina, care însă nu pare să mai răspundă în totalitate nevoilor actuale de locuire; cel recent, centrat pe densificare și marcat de schimbarea scării construcției și de izolarea față de vecinătăți; cel propus de studenți, care încearcă să redescopere calitățile existentului și să le ducă mai departe în proiecte actuale.

Concret, expoziția va cuprinde o primă parte, dedicată descrierii și reînțelegerii cartierului de către studenți, și o a doua care va ilustra abordarea lor asupra existentului și a problemelor pe care le ridică prin prisma proiectelor de atelier. Instrumentele de lucru vor miza pe de o parte pe marcarea și conștientizarea distorsiunilor apărute odată cu noul mod de construire și pe de altă parte pe propunerea unei alternative, sensibile la identitatea, caracterul și măsura locului.

În afara expoziției propriu-zise, în decursul celor trei săptămâni de activitate proiectul va găzdui o serie de evenimente menite să deschidă expoziția publicului larg și să nască discuții între locuitori, studenți, arhitecți, urbanisti și profesioniști din domenii conexe. Vor avea loc trei conferințe-prezentări (istoria cartierului, locuirea la curte în București, grădini urbane), trei seri de proiecții, o serie de tururi ghidate prin cartier organizate în parteneriat cu asociația ARCEN, dezbateri despre modul de a construi în cartier și alte evenimente curatoriate de studenți.

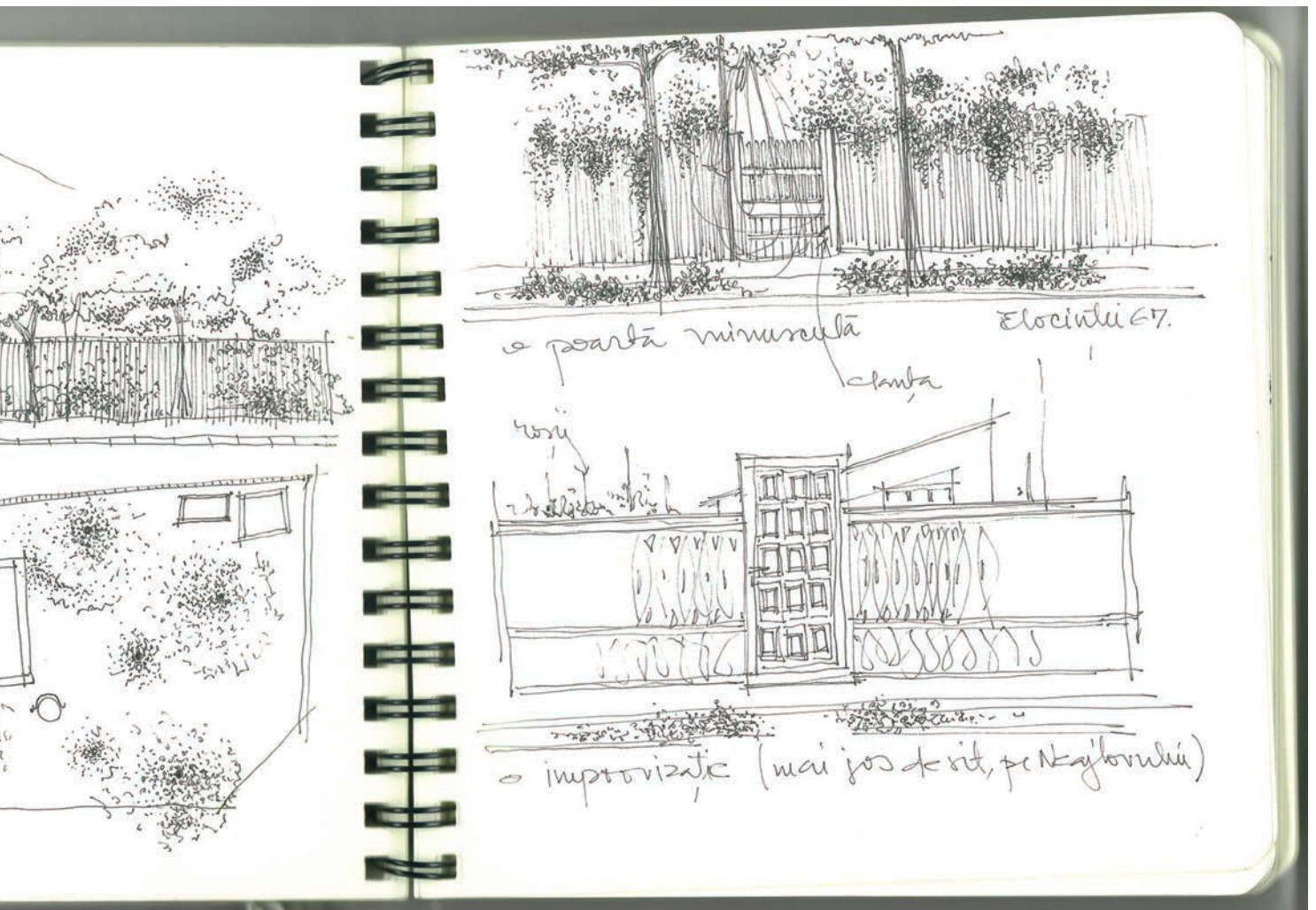
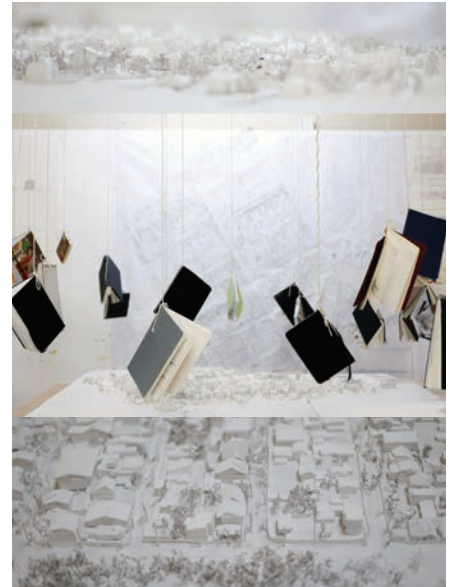

Expoziția „Locuirea în Bucureștii Noi” se încadrează într-o direcție deja asumată a grupe de a continua atelierul și universitatea în afara cadrului ei fizic. În ultimii doi ani, grupa a fost prezentă în cadrul festivalului Street Delivery - mai întâi cu o expoziție de proiecte și apoi cu o instalație efemeră care a susținut discuții, proiecții și alte evenimente în cadrul festivalului. Experiența din acest an va continua demersul început în anii trecuți, legând activitățile atelierului direct de comunitatea căreia i se adresează, care va fi implicată pe parcursul pregătirii și desfășurării expoziției în etapa de adunare de informații despre istoria cartierului (vecinii se vor regăsi în proiect), prin participarea la evenimentele din cadrul expoziției, dar și prin colaborarea echipei de studenți cu „Asociația Salvați Dămăroaia și Bucureștii Noi”, invitat special al întregului eveniment.

Colectivul atelierului 25A vă invită să recuperăm împreună privirea asupra locuirii în cartier, în curte, în casă și în comunitate în luna Iunie, 2015, în Bucureștii Noi. Pentru mai multe detalii legate de desfășurarea expoziției, căutați-ne pe facebook la „Locuirea în Bucureștii Noi”.

● Tudor Elian este arhitect, doctorand și asistent universitar în cadrul UAUIM la atelierul de proiectare de la anii II-III îndrumat de Florian Stanciu și la seminariile Departamentului Istoria și Teoria Arhitecturii și Conservarea Patrimoniului. Este interesat de modalități alternative de transmitere și practicare a arhitecturii, prin contactul direct cu materialul și cu realitatea cotidiană, prin meșteșug și prin cercetarea practicilor urbane informale.

● Anca Malașincu este arhitect, doctorand și asistent universitar în cadrul Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, la atelierul de proiectare Conf. Dr. Arh. Florian Stanciu. Tema locuirii reprezintă aria principală de interes.

ȘEDINȚA CTUAT

din data de 1 Aprilie 2015 a
Primăriei Municipiului București

PUZ Sos. Pavel D. Kiseleff nr. 20B, S.1
inițiator: PERSOANĂ JURIDICĂ
elaborator: SC DD DESIGN STUDIO SRL
aviz de oportunitate

Terenul care face obiectul studiului se află la intersecția arterei numite cu Str. Uruguay. Este un teren retrocedat, iar pentru clădirea care va fi ridicată se propune un regim de aliniere cu Str. Uruguay, la nivelul a 3 etaje. Spațiul verde se păstrează, cu atât mai mult cu cât zona este una protejată. Față de problema aliniierilor, s-a încercat obținerea unei depărtări maxime față de blocul deja existent, iar arhitectural vorbind s-a optat pentru realizarea unei case cât mai „curate”. Din același motiv, pentru direcțiile E și V nu au fost concepute fațade.

Dan Marin: „Față de acest subiect, cred că principalul aspect care se cere lămurit este retrocedarea terenului, compensația pentru o altă proprietate pierdută. Aici, tranzacția se face cu o proprietate a statului. Titlul de proprietate există, dar retrocedarea practică pentru acest loc nu are niciun fel de logică, nicio argumentație valabilă. Spațiul acordat era parte, corp comun cu acele vile, iar a pune pe el construcții este cu totul inoportun. O situație de acest fel ne obligă să ne întrebăm dacă putem vorbi aici de modificarea unui întreg regulament.”

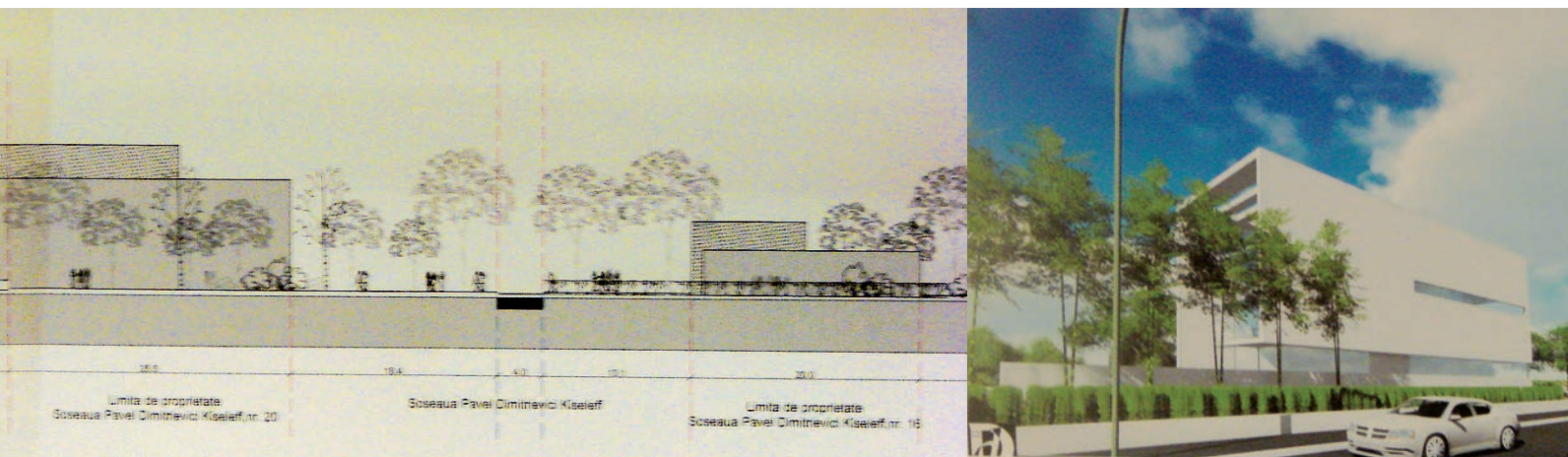
Alexandru Panaitescu: „Temerea mea este ca dacă vom respinge această propunere, vom fi obligați să ne confruntăm cu alta, mult mai proastă. Calitatea obiectului de arhitectură salvează cumva propunerea pe ansamblu, dar problema esențială aici este de ordin juridic.”

Constantin Enache: „Aici, în acest loc și confrunțați cu o problemă care nu mai este doar una de profesiune, și unde și prin Lege, și prin acțiunile RAPPs, suntem siliți să intrăm într-o situație complicată, foarte greu de soluționat, care în cele din urmă se va sparge în capul urbanistilor”.

Dan Marin: „Insist că avem de-a face cu o absurditate. Autoritatea publică înstrăinează terenul, apoi îl expropriează, exact cum s-a procedat și în Parcul Filipescu, unde, procedându-se astfel, s-a ajuns la dezmembrarea unui monument istoric.”

Sorin Gabrea: „Nu înțeleg prea bine care este starea juridică a acestei realități – nu e nici reconstituire de proprietate, nici compensare.”

Gheorghe Pătrașcu: „Legea prevede că nu se reconstituie proprietatea pe un PUZ constituit.”

Radu Petre Năstase consideră că întreaga situație ține de abuz.

Dorin Ștefan: „Ori reconstitui o morfologie istorică, ori propui ceva nou. Altfel, apare o cacofonie urbanistică, iar ceea ce rezultă nu va face decât să ne deprecieze din nou, ca arhitecți și urbanisti. Profesia noastră nu are decât de pierdut din aflarea ei în situații-limită de acest fel.”

Radu Petre Năstase: „Eu nu cred că nu s-ar putea construi oriunde în București. Dar ceea ce cred că aici e periculos e că situația aceasta s-ar putea extinde. Tot ceea ce putem face, urbanistic vorbind, este să anticipăm un nou aliniament, un nou regulament. Dacă ai o atitudine aceeași pentru tot bulevardul și dacă o poți justifica, poți susține ideea de a construi aici.”

Dorin Ștefan: „Există, însă, riscul ca pe viitor să se construiască mai prost.”

Doina Bubulete: „Strict urbanistic vorbind, eu mi-aș dori să pot vedea ceva în spatele acelei clădiri care se preconizează. Nu cred că se poate propune ceva aici, în aceste condiții.”

Vlad Cavarnali: „Într-o zonă ca aceasta și în toate zonele bine planificate, nu cred că ar trebui să fie posibile apariții de acest fel. Un studiu asupra întregului bulevard ar putea lăsa loc unor intervenții punctuale. Dar trebuie să ținem cont și de faptul că spațiile verzi se tot diminuează și se și alterează. Cred că un studiu care să devină regulament ar avea căderea să permită sau nu intervenții în astfel de situații.”

Dan Marin: „Eu cred că cineva de la RAPPs ar trebui să dea niște explicații despre cum s-a ajuns în această situație, aproape de constituirea sau reconstituirea proprietăților.”

Sorin Gabrea: „Locul nu trebuie să constituie proiectul unei restituiri.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Obiectul de arhitectură are calitate, e chiar reușit, dar nu putem fi de acord cu compensarea de proprietate în acest loc, cu implicațiile date. Extinderea unei atitudini de acest fel pe toată zona ar duce la compromiterea ei.”

Păreră (de rău a) nespecialistului

La prima vedere, ocuparea unui astfel de loc cu o construcție masivă amintește îndesirile urbanistice ale anilor 1970, atunci când spațiile verzi care făceau locuirea la bloc suportabilă au ajuns practic irespirabile și impracticabile prin ridicarea, la câțiva metri distanță de un blocul mai vechi, a altuia, mai proaspăt. Se poate presupune că în eventualitatea în care acestei propuneri i s-ar da curs, s-ar ajunge la o luptă aproape fizică pentru puținii metri de „pământ” care, de drept, par să fi aparținut primei proprietăți instituite. S-ar putea discuta, însă, alte două probleme aduse în discuție de acest proiect. Cea dintâi – **agresiunea asupra spațiului public, concept care își arată încă o dată fragilitatea, legal vorbind**. Căci, evident, numai în baza vreunei „porțițe” legale s-a putut avansa o astfel de propunere urbanistică mai mult decât îndrăznește: dintr-un lot, dintr-o realitate cu calități patrimoniale, se sustrage o anume suprafață protectoare, azi de interes public, cu care obiectul construit face corp comun, lucru care, evident, conduce la declasarea celei mai vechi realități.

Se poate avansa ideea că prin propunere „se respectă” proprietatea privată, numai că acest demers se face în detrimentul altei proprietăți private, chiar dacă aceasta este una a statului. Ne putem întreba unde s-ar ajunge dacă astfel de „operațiuni” ar fi urmate respectând strict litera legii – poate că vreun act de proprietate recent „descoperit” ar duce la situații de revendicare a vreo 2-300 de mp în curtea Palatului Victoria??? Mai mult, evident că în aceeași logică ar trebui dezmembrat întreg spațiul înconjurător al Palatului Parlamentului...

Un al doilea lucru care poate fi abordat, prilejuit de acest „caz”, este cel al falsei calități a obiectului construit.

În primul rând, pentru că mai întotdeauna între ceea ce se prezintă la Comisie și ceea ce se construiește în realitate diferența este mai mult

decât izbitoare, mai întotdeauna în minus pentru obiectul de arhitectură – chiar obiecte de foarte bună calitate, ca proiect și posibilitate de execuție, ajung să cunoască importante scăderi din condiții obiective, date de proasta aplicare și urmărire a cadrului legal. Cum încă nu există obligația ca proiectul prezentat în Comisie să fie avizat direct, fără posibilitate de modificare ulterioară, apar permanente „inovații” date, cel mai adesea, de „ieftinirea la maxim a costurilor de proiectare și execuție”. Iar cadrul legal actual, foarte slab, permite unor noi proprietari să ignore pur și simplu propunerea arhitecturală, atâta timp cât se rămâne aproximativ în indicatorii urbanistici avizați. Și aceasta într-un caz fericit, în care arhitectul este onest – nu minte frumos, nu seduce Comisia doar pentru a primi avizul, după care lasă totul la voia Domnului...

În fine, de multe ori a fost supralicitată calitatea obiectului, spre paguba condițiilor urbanistice aferente lui: se întâmplă ca atunci când arhitectura este de o calitate excepțională, să fie trecute cu vederea anumite minusuri ale așezării ei în lume, precum și implicațiile viitoare ale acestei așezări. E un fel de regulă a semaforului aplicată urbanistic: totul în jur este eclipsat de casă, ca și cum respectiva clădire ar fi, odată cu unicitatea ei morfologică, profesională, și un reper important al zonei și orașului din toate punctele de vedere (social, cultural, politic). Ori, supralicitarea aceasta pune în paranteze și chiar atacă, în realitate, substanța zonei: dacă un întreg cartier poate primi o notă decentă, un 7,50, să zicem, o clădire de 10 plus îi destabilizează unitatea și coerența, distrugând, în cele din urmă, o unitate de viață deja stabilă a orașului.

Fiindcă este să gândești, în situații de acest fel, că o asemenea clădire ar fi adus urișe avantaje orașului dacă, în loc să fie situată în acest loc extrem de fragil, ar fi luat locul unei case din vechile mahalale ale orașului, trăgând întregul cartier după ea...

ȘEDINȚA CTUAT

*din data de 18 Februarie 2015 a
Primăriei Municipiului București*

PUZ Str. Mircea Vodă nr. 29A, S. 3, Esplanada, Str. Nerva Traian 4B-4E

inițiator: TÎRȘOAGĂ CONSTANTIN VIOREL

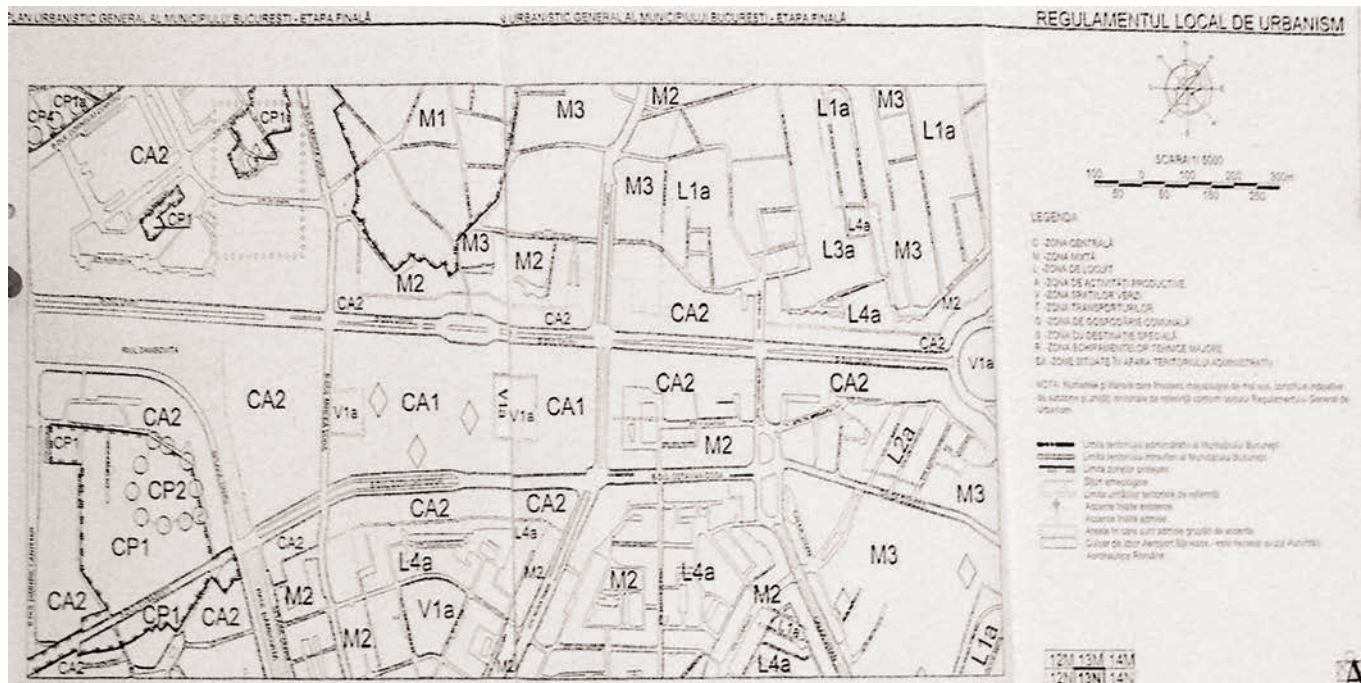
elaborator: neprecizat

aviz de oportunitate, consultare

Această documentație pune practic în discuție întreg tronsonul Bd. Goga – Nerva Traian, regimul juridic al realității definite fiind mixt – proprietate de stat, proprietate particulară. Zona care face obiectul discuției are indicativul CA1, dar prezintă și câteva alveole VIA. Particularii vor să construiască, iar întrebarea lor către Comisie este dacă de actuala documentație se vor ocupa ei sau, dată fiind însemnătatea zonei, acest plan va fi preluat de Primărie. Hotărârea de Consiliu General nr. 29/27.02.2014 arată că acolo exista un proiect urban care cuprindea Curtea de Justiție, Opereta și o mare zonă verde. Arhitectul-șef consfințește această stare de lucruri amintind celor prezenți că în 2002 pe acest spațiu, aproximativ, se dezvoltă proiectul Esplanada, dedicat Operei Române. La acea vreme, a existat un parteneriat între 22 de firme, câștigat de Consorțiul maghiar Trigranit, iar în timp administrația acestei zone a trecut de la Ministerul Culturii la

Ministerul Dezvoltării. Au existat, ulterior, negocieri între Administrația orașului, Trigranit și Minister, fără obligații materiale. După negocieri de aproximativ 3 ani, s-a ajuns la o înțelegere pentru a se construi pe aproximativ 1 milion de mp, o investiție de cca. 1 Miliard de Euro. A fost adoptată chiar o Hotărâre de Guvern, mai era necesară doar o ordonanță de urgență, iar cel de-al 4-lea ministru care a „prins” acest proiect a acceptat implicarea Primăriei. Primăria a achiziționat și ea terenuri pentru o dezvoltare ulterioară, dar existau două clauze suspensive: realizarea documentației de urbanism și rezolvarea problemelor juridice ale terenurilor private. Proiectul era aproape de a începe, avea și o mare atractivitate, numai că a fost mereu amânat, iar acum se revine la PUZ pe parcelă.

Victor Manea este de părere că soluția cu cea mai mari șanse de realizare ar fi ca întreg terenul să fie controlat de Primărie, pentru că astfel s-ar putea construi unitar.

Constantin Enache: „Administrația publică trebuie să-și asume lotul de pilot în această operațiune. Aici nu trebuie să existe discuții pe loturi. Inițiativa privată pur și simplu este inoportună într-un astfel de caz. Planul trebuie făcut prin grija Primăriei.”

Radu Petre Năstase: „Aici, pentru aceste terenuri, exista un parteneriat Ministerul Justiției-Ministerul Dezvoltării (s-a mai semnat un acord în Ianuarie 2015) și s-a vorbit, în legătură cu acest loc, despre Cartierul de Justiție. Exista chiar și o hotărâre de Guvern. Acum, Ministerul Dezvoltării deține mai mult de 60% din teren, în regim privat sunt cam 15000 mp, iar 5000mp aparțin Primăriei Capitalei. Altfel spus, din totalul de ca 10,7ha, pentru 3,5ha există documente de proprietate privată, cam 2ha se află în litigiu, iar restul de cam 5ha sunt proprietate privată a Statului.”

Victor Manea consideră că „funcțiunile de aici au nevoie de declararea utilității publice, ele nu se pot susține altfel.”

Gheorghe Pătrașcu: „Utilitatea publică este prost definită azi în legislație. Ea ar trebui să se refere la programele instituțiilor publice, nu la identificarea unor străzi.”

Radu Petre Năstase: „Aici nu este oportună o documentație decisă de o persoană privată. Este nevoie de un concurs, de inițiativă, și nu trebuie să uităm că Ministerul Dezvoltării este deținător majoritar. Dar astăzi pur și simplu lipsesc instrumentele legale pentru desfășurarea acestor parteneriate.”

Cristina Olga Gociman: „S-au purtat discuții susținute legate de rolul jucat de Trigranit în tot acest proces. Au fost definite fluxuri, au fost imaginate turnuri, au fost lansate unele imagini care au apărut în presă, dar per ansamblu relația cu arhitecții români nu a fost una corectă. Soluția firească ar fi fost realizarea unui concurs public.”

Gheorghe Pătrașcu: „Trigranit a invitat 6 birouri de arhitectură pentru a

participa la acest concurs închis, însă niciuna dintre echipele invitate nu a fost românească.”

Reprezentantul proprietarului unei parcele arată că au trecut 25 de ani, în care deținătorii de terenuri de aici nu au fost lăsați să construiască pe o proprietate care totuși le aparține, iar pentru mulți dintre ei aceasta este marea șansa de a-și valorifica un bun. Mulți oameni care dețin mici parcele în acest loc au nevoie de ajutor sau măcar ca proiectul să demareze, pentru a ști cum să se comporte față de aceste proprietăți.”

Arhitectul-șef este de părere că „în cazul de față, proprietarii au dreptate, însă nu se poate admite ca în centrul orașului să se construiască locuințe P+2”.

Dorin Ștefan: „Sigur că, după Constituție, Dvs. aveți dreptul să cereți un PUZ pentru construirea unor imobile P+2. Iar dacă acest drept vi se va refuza, puteți da în judecată Statul.”

Gheorghe Pătrașcu: „Este nevoie de achiziționarea terenurilor – cca. 15000mp – și trebuie îndeplinite procedurile legale actuale.”

Sorin Gabrea: „Nu cred că este normal ca în țară, într-o țară care se vrea normală, europeană, Ministerele să facă dezvoltări!”

Gheorghe Pătrașcu: „Trebuie declarată prin lege utilitatea publică a terenului, apoi realizate exproprieri. Mai există și posibilitatea ca proprietarii să devină acționari.”

Sorin Gabrea: „Constatăm încă o dată că nu putem să facem nimic. E nevoie de definirea unor condiții care să favorizeze recunoașterea proprietății în astfel de cazuri și să se propună o oarecare cointeresare. Până la posibilitatea de a dispune de astfel de instrumente legale, discuția oricărui proiect desfășurat aici este inoportună.”

Părerea (de rău a) nespecialistului

Zona descrisă este o gaură neagră în Centrul orașului, pe lângă care ziua se trece de regulă în mare viteză - auto/moto/velo, iar noaptea nu se trece deloc (cei cca 500m. de bulevard mărginiți de panouri de șantier sparte pot furniza pe timp de seară/noapte surprize umane și animale deloc plăcute; la fel de „urbană” și „sigură” arată și zona din fața noului teatru de operetă „Ion Dacian”).

Părerea celor mai mulți dintre bucureștenii cu care, personal, mi s-a întâmplat să discut legat de acest loc este că „aici nu s-au distribuit corect șpagile”, motiv pentru care totul stagnează de peste 20 de ani.

Părerea unui turist grec – „pentru acest spațiu cu potențial uriaș, nefolosit din vina autorităților vreme de atâta timp, cineva ar trebui să facă pușcărie”. Fiind prezent la ședințele Comisiei încă din 2007, îmi amintesc că au existat pentru acest loc proiecte legate de blocuri și spații comerciale, inclusiv subterane (intenție desființată de dna Doina Cristea), mai apoi propuneri de ridicare a unui „Centru al Culturii Scrise”, instituție de impact european, care ar fi contribuit la promovarea orașului într-un alt rang urban. În fine, a fost cumva selectat, dar într-o manieră la fel de puțin accesibilă publicului (înțelegem prin aceasta netransparent), proiectul Esplanada – Unirii, care ar fi oferit orașului spații de birouri, comerciale șamd. Este vizibilă, afară de neputința autorităților și arhitecților de a umple acest uriaș gol, absența unor reglementări precise, însoțite de penalități și recompense clare și de timpi de realizare la fel de clari, așa cum se petrecea, totuși, în Bucureștiul interbelic.

Într-un al doilea rând, este evidentă dificultatea posibilității de a declara o astfel de zonă ca zonă prioritară de dezvoltare (având în vedere sumele uriașe pierdute ori cheltuite inutil de diferitele instituții ale statului, puțini sunt cei dispuși să creadă că nu ar exista bani sau terenuri pentru despăgubirea celor

care au/au avut proprietăți aici). Într-un al treilea rând, este și mai vizibilă, din păcate pentru Capitala țării, lipsa oricărei idei coerente despre viitorul sau prezentul apropiat al orașului. Atunci când Bucureștiul scade permanent în valoarea indicelui calității vieții, inclusiv pe motivul absenței instituțiilor reprezentative de rang european sau măcar regional, iar pe de altă parte orașul debordează de Mall-uri, care este rostul irosirii acestei resurse pentru „afaceri” (în genere, locuitorii orașului se plâng că deși toată lumea afirmă că face „business”, nu orașul are de câștigat ceva din toate acestea, ci cel mult patronii) ori pentru comerțul cu amănuntul? Care este sensul evitării sau amânării, mereu, a edificării unei clădiri/a unui centru tematic de mare forță și calitate, într-un domeniu care să ofere prestanță și vizibilitate justificată României – centru cultural dedicat Patrimoniului Național, de pildă (care ar continua prezența Academiei și ar recupera, cumva, aceasta halcă megalomană comunistă pentru a o „purifica” de sensul ei inițial), Marele Muzeu al (Victimelor) Comunismului, Central Park, de ce nu, un Muzeu Național al Arhitecturii? Pare vital pentru oraș ca acest maidan să revină în viața și în atenția locuitorilor Capitalei – ceea ce chiar și „orașul juridic” ar pune în paranteze: cu câtă plăcere ar vizita oricare dintre noi un tribunal, mai multe tribunale laolaltă?

editare material și comentarii
Constantin Hostiuc

❶ *Constantin Hostiuc este istoric de artă, cercetător la UAUM București, colaborator al OAR București.*

Mai multe informații privind ședințele de avizare ale Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajarea Teritoriului a Primăriei Municipiului București pot fi accesate pe site-ul filialei www.oar-bucuresti.ro în secțiunea Ședințe CTUAT.

ANUALA DE ARHITECTURĂ
B U C U R E Ş T I 2 0 1 5
2 3 M A I – 3 D E C E M B R I E

1 I U N I E - 3 0 N O I E M B R I E
Casă în Bucureşti, caut arhitect

6 - 1 2 I U L I E
Grădina de vară Favorit. Împreună în Drumul Taberei

2 9 I U N I E - 1 2 I U L I E
Expoziție de proiecte în Grădina Casei Universitarilor

6 - 8 A U G U S T
PAKIVALO – despre comunitate și locuire în Giulești

1 9 - 2 6 S E P T E M B R I E
Vrem un parc în Prelungirea Ghencea